

Aplikace neuronových sítí

Zpětná propagace

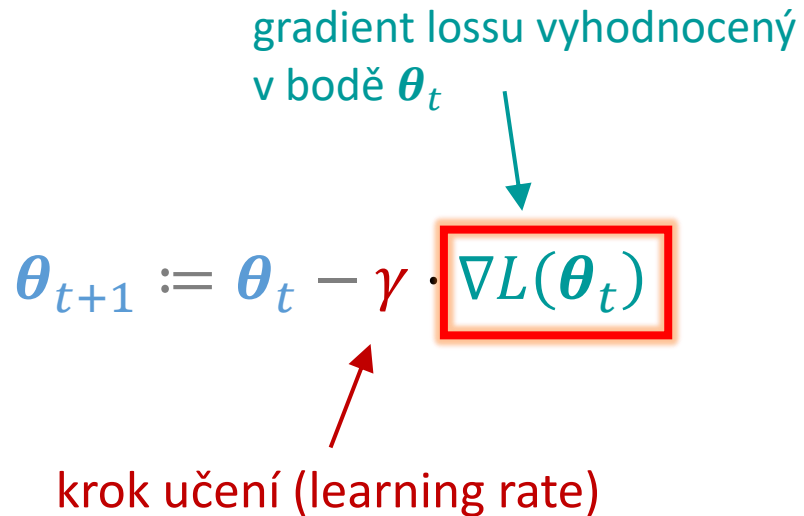
Minule: Stochastic Gradient Descent (SGD)

- Optimalizujeme parametry θ , tj. např. váhovou matici a bias
- Aktuální hodnota je θ_t
- Nový odhad bude θ_{t+1}
- Všechno jsou vektory

gradient lossu vyhodnocený
v bodě θ_t

$$\theta_{t+1} := \theta_t - \gamma \cdot \nabla L(\theta_t)$$

krok učení (learning rate)

The diagram shows the update formula for SGD. A teal arrow points from the text 'gradient lossu vyhodnocený v bodě θ_t' to the term ∇L(θ_t) in the formula, which is enclosed in a red box. A red arrow points from the text 'krok učení (learning rate)' to the coefficient γ in the same formula.

Minule: Gradient

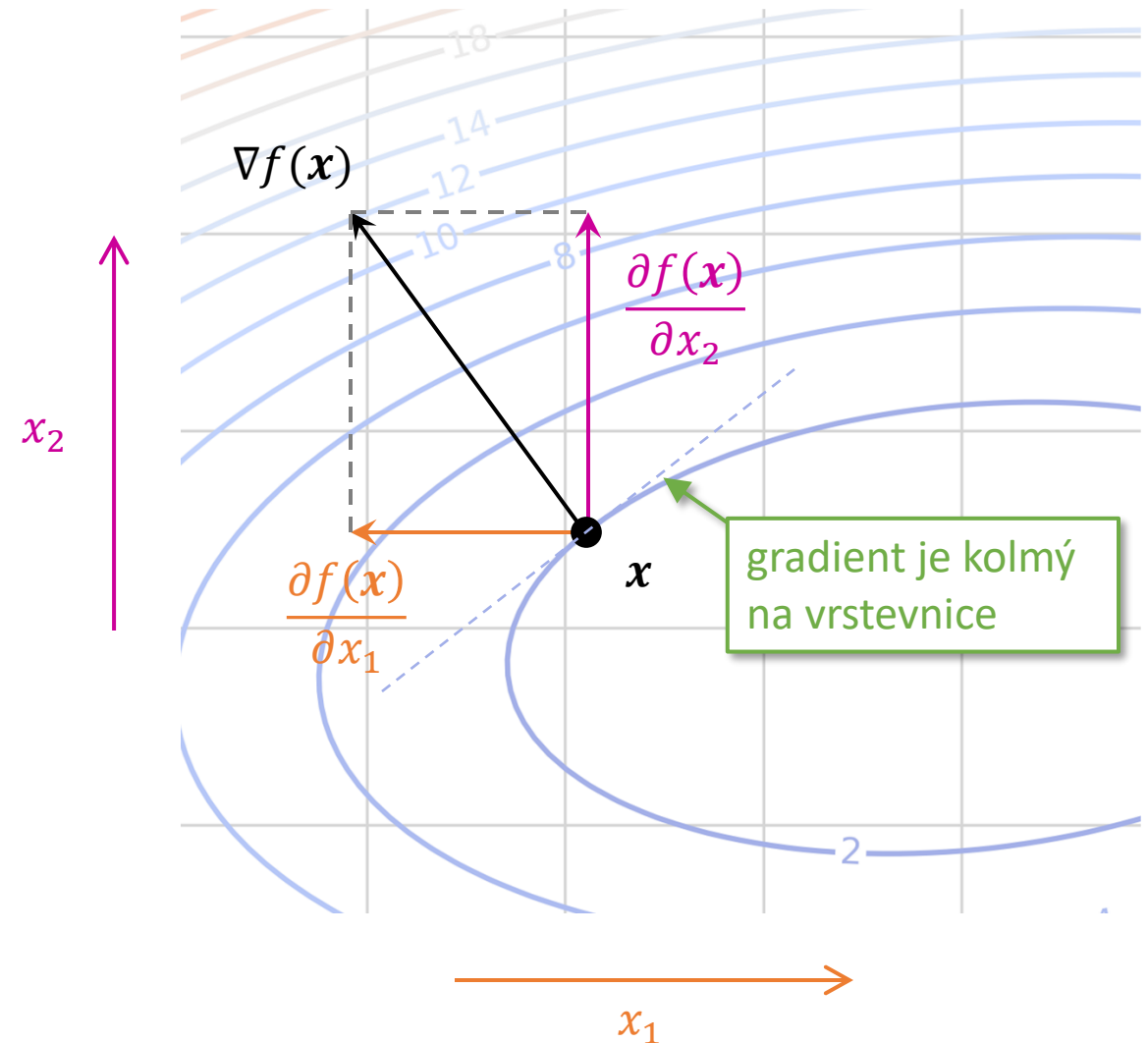
- U funkcí $f(\mathbf{x}): \mathbb{R}^D \rightarrow \mathbb{R}$, tj.

$$f(\mathbf{x}) = f(x_1, \dots, x_D)$$

tedy funkcí s D vstupy a 1 výstupem
můžeme derivovat vzhledem ke každému
z jednotlivých $x_d \rightarrow$ **parciální derivace**

- Uspořádání všech D parciálních derivací
do vektoru se nazývá **gradient**:

$$\nabla f(\mathbf{x}) = \frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}} = \left[\frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial f(\mathbf{x})}{\partial x_D} \right]^T$$

Minule: Manuální výpočet gradientu

Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\mathbf{w}, \mathbf{b}) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \log \frac{\exp(\mathbf{w}_{y_n,:} \cdot \mathbf{x}_n + b_{y_n})}{\sum_{k=1}^K \exp(\mathbf{w}_{k,:} \cdot \mathbf{x}_n + b_k)}$$

Potřebujeme

$$\frac{\partial L(\mathbf{w}, \mathbf{b})}{\partial \mathbf{w}} = ?$$

$$\frac{\partial L(\mathbf{w}, \mathbf{b})}{\partial \mathbf{w}} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N (\hat{\mathbf{p}}_n - \mathbf{p}_n) \cdot \mathbf{x}_n^\top$$

$K \times D$ $(K \times 1) \cdot (1 \times D)$

$$\frac{\partial L(\mathbf{w}, \mathbf{b})}{\partial \mathbf{b}} = ?$$

$$\frac{\partial L(\mathbf{w}, \mathbf{b})}{\partial \mathbf{b}} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N (\hat{\mathbf{p}}_n - \mathbf{p}_n)$$

$K \times 1$ $(K \times 1)$

Minule: Manuální výpočet gradientu

Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\theta) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \log \frac{\exp(f(\mathbf{x}_n, \theta)_{y_n})}{\sum_{k=1}^K \exp(f(\mathbf{x}_n, \theta)_k)}$$

Co když $f(\mathbf{x}_n, \theta)$ potažmo $L(\theta)$ jsou složité funkce jako např. hluboké neuronové sítě?

Potřebujeme

$$\frac{\partial L(\theta)}{\partial \theta} = ?$$

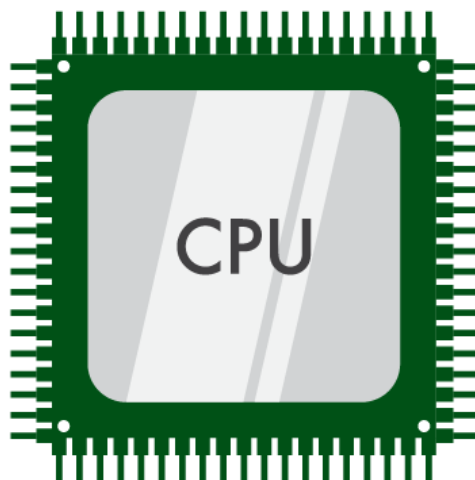
Dnes: Automatický výpočet gradientu

Optimalizovaná funkce (loss) je

$$L(\boldsymbol{\theta}) = -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \log \frac{\exp(f(\mathbf{x}_n, \boldsymbol{\theta})_{y_n})}{\sum_{k=1}^K \exp(f(\mathbf{x}_n, \boldsymbol{\theta})_k)}$$

Potřebujeme

$$\frac{\partial L(\boldsymbol{\theta})}{\partial \boldsymbol{\theta}} = ?$$

$$\frac{\partial L(\boldsymbol{\theta})}{\partial \boldsymbol{\theta}} = \dots$$

Řetízkové pravidlo

Řetízkové pravidlo (chain rule)

- Pro výpočet derivace složených funkcí formy $z = f(y) = f(g(x))$ používáme

$$\frac{dz}{dx} = \frac{dz}{dy} \cdot \frac{dy}{dx}$$

- “derivace vnější krát derivace vnitřní”

Příklad na řetízkové pravidlo

$$z = \underbrace{(x_1 + 3 \cdot x_2)}_g^f$$

vnitřní funkce g :

$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

$$\frac{\partial y}{\partial x_1} = 1 \quad \frac{\partial y}{\partial x_2} = 3$$

vnější funkce f :

$$z = y^2$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$$

aplikace pravidla:

$$\frac{\partial z}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = 2 \cdot y \cdot 1 = 2 \cdot (x_1 + 3 \cdot x_2)$$

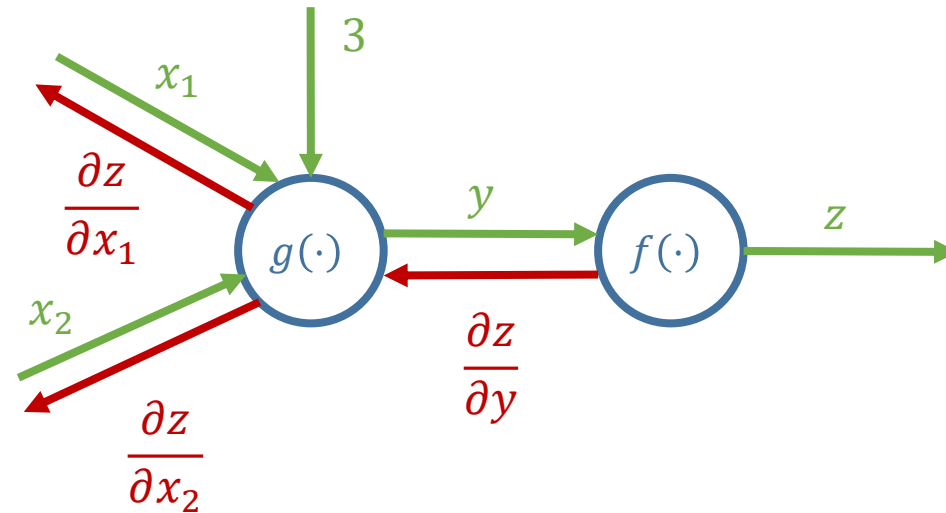
$$\frac{\partial z}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_2} = 2 \cdot y \cdot 3 = 2 \cdot 3 \cdot (x_1 + 3 \cdot x_2)$$

Diferencovatelné výpočetní grafy

Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf

$$z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$$

vnitřní funkce g :

$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

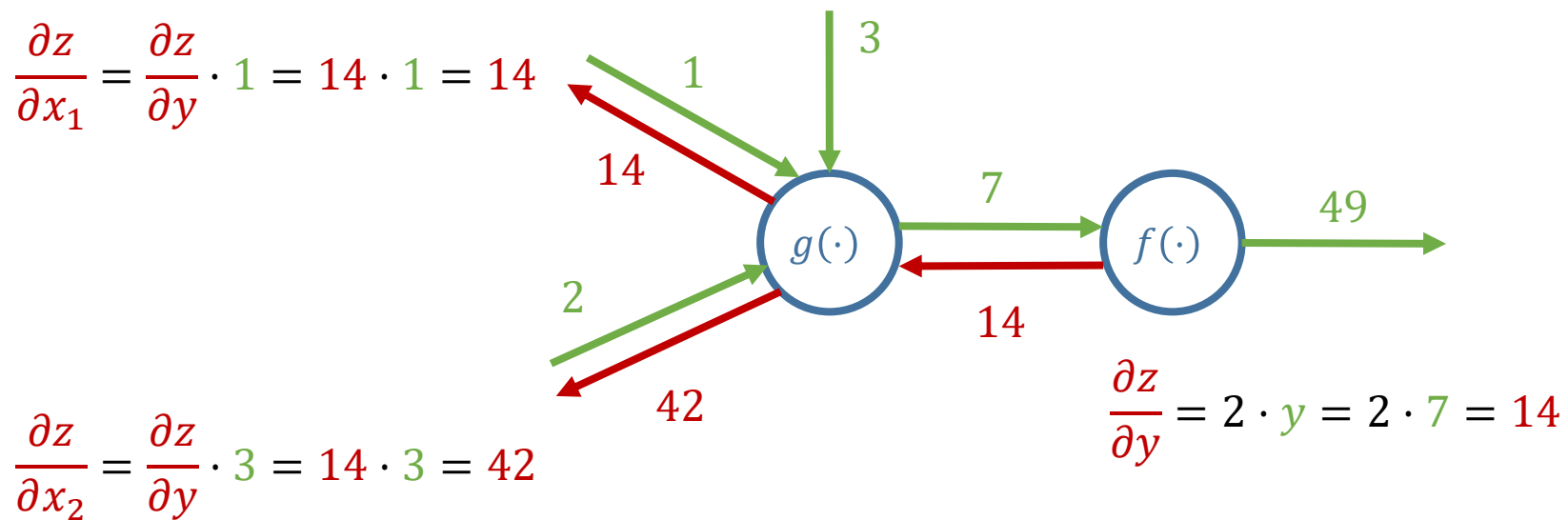
vnější funkce f :

$$z = y^2$$

Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf

$$z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$$

$x_1 = 1$
$x_2 = 2$

vnitřní funkce g :

$$y = x_1 + 3 \cdot x_2$$

vnější funkce f :

$$z = y^2$$

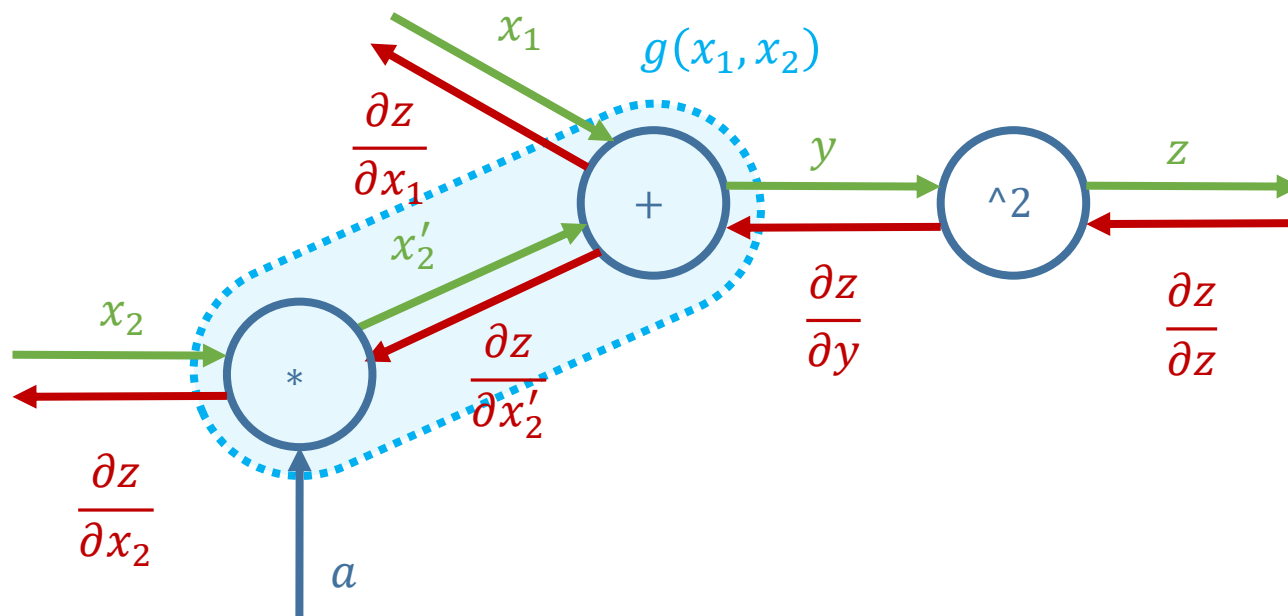
Funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ jako graf podrobně

dopředný průchod

- (1) $x'_2 := 3 \cdot x_2$
- (2) $y := x_1 + x'_2$
- (3) $z := y^2$

zpětný průchod

- (4) $\frac{\partial z}{\partial z} := 1$
- (3) $\frac{\partial z}{\partial y} := \frac{\partial z}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$
- (2) $\frac{\partial z}{\partial x_1} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y}$
 $\frac{\partial z}{\partial x'_2} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x'_2} = \frac{\partial z}{\partial y}$
- (1) $\frac{\partial z}{\partial x_2} := \frac{\partial z}{\partial x'_2} \cdot \frac{\partial x'_2}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial x'_2} \cdot 3$

Python kód funkce $z = (x_1 + 3 \cdot x_2)^2$ se zpětnou propagací

dopředný průchod

- (1) $x'_2 := 3 \cdot x_2$
- (2) $y := x_1 + x'_2$
- (3) $z := y^2$

zpětný průchod

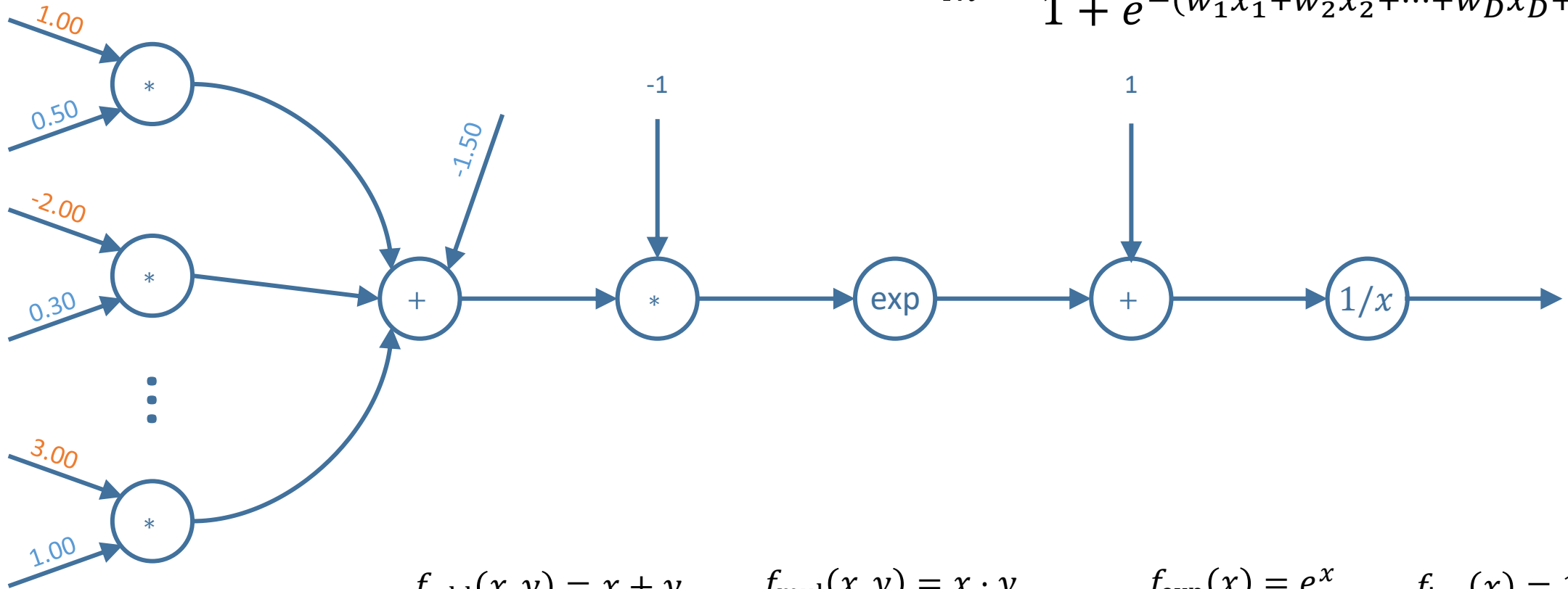
- (4) $\frac{\partial z}{\partial z} := 1$
- (3) $\frac{\partial z}{\partial y} := \frac{\partial z}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial y} = 2 \cdot y$
- (2) $\frac{\partial z}{\partial x_1} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_1} = \frac{\partial z}{\partial y}$
 $\frac{\partial z}{\partial x'_2} := \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x'_2} = \frac{\partial z}{\partial y}$
- (1) $\frac{\partial z}{\partial x_2} := \frac{\partial z}{\partial x'_2} \cdot \frac{\partial x'_2}{\partial x_2} = \frac{\partial z}{\partial x'_2} \cdot 3$

```
def foo_with_backprop(x1, x2):  
    # forward  
    x2_ = 3. * x2    # (1)  
    y = x1 + x2_     # (2)  
    z = y ** 2.      # (3)  
  
    # backward  
    dz = 1.          # (4)  
    dy = dz * 2. * y # (3)  
    dx1 = dy          # (2)  
    dx2_ = dy         # (2)  
    dx2 = dx2_ * 3.   # (1)  
  
    return z, (dx1, dx2)
```

```
>>> foo_with_backprop(1., 2.)  
(49.0, (14.0, 42.0))
```

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$\mathbf{x}_n = [1.00, -2.00, \dots, 3.00]^T$$

$$\mathbf{w} = [0.50, 0.30, \dots, 1.00]^T$$

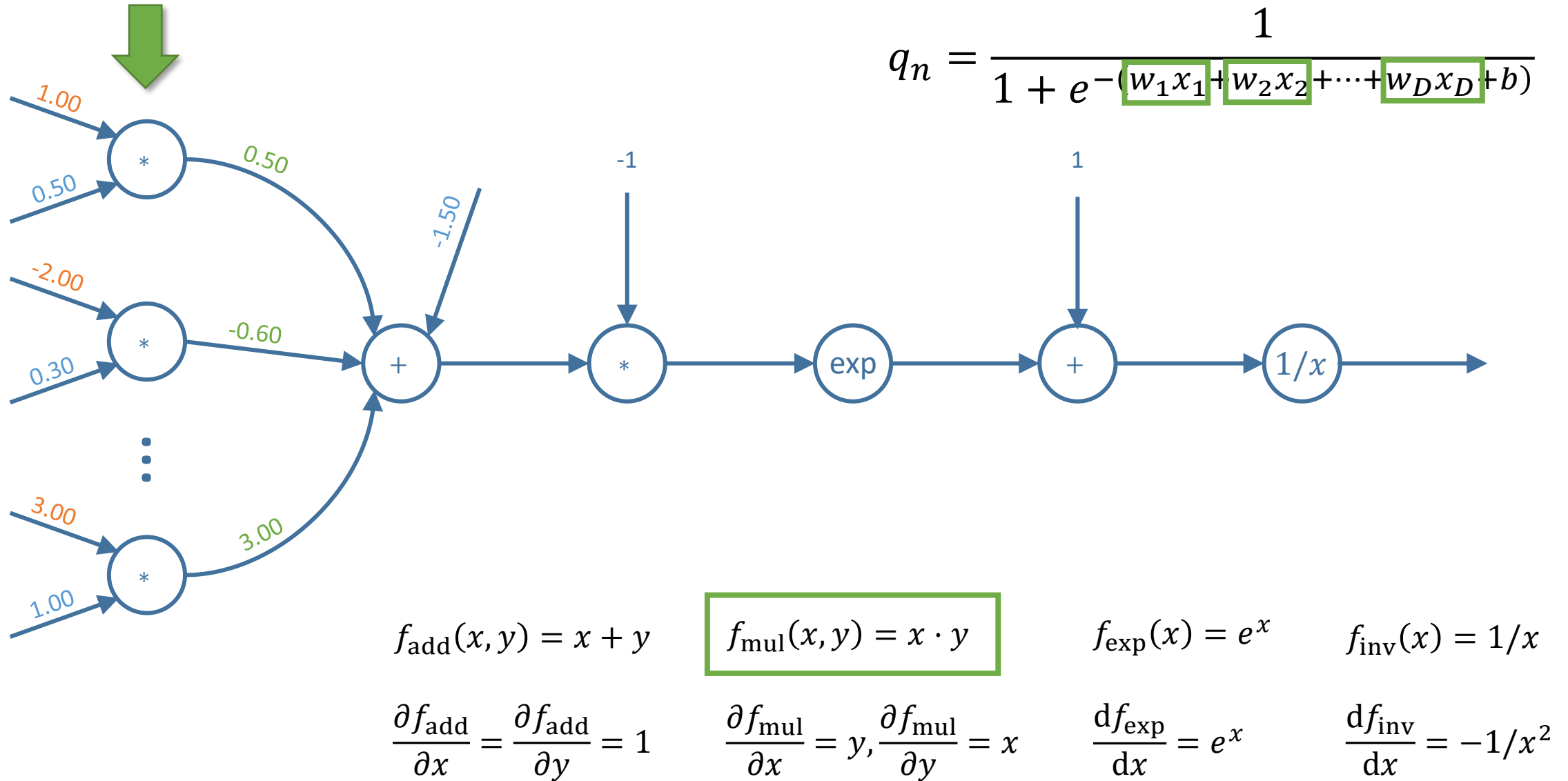
$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

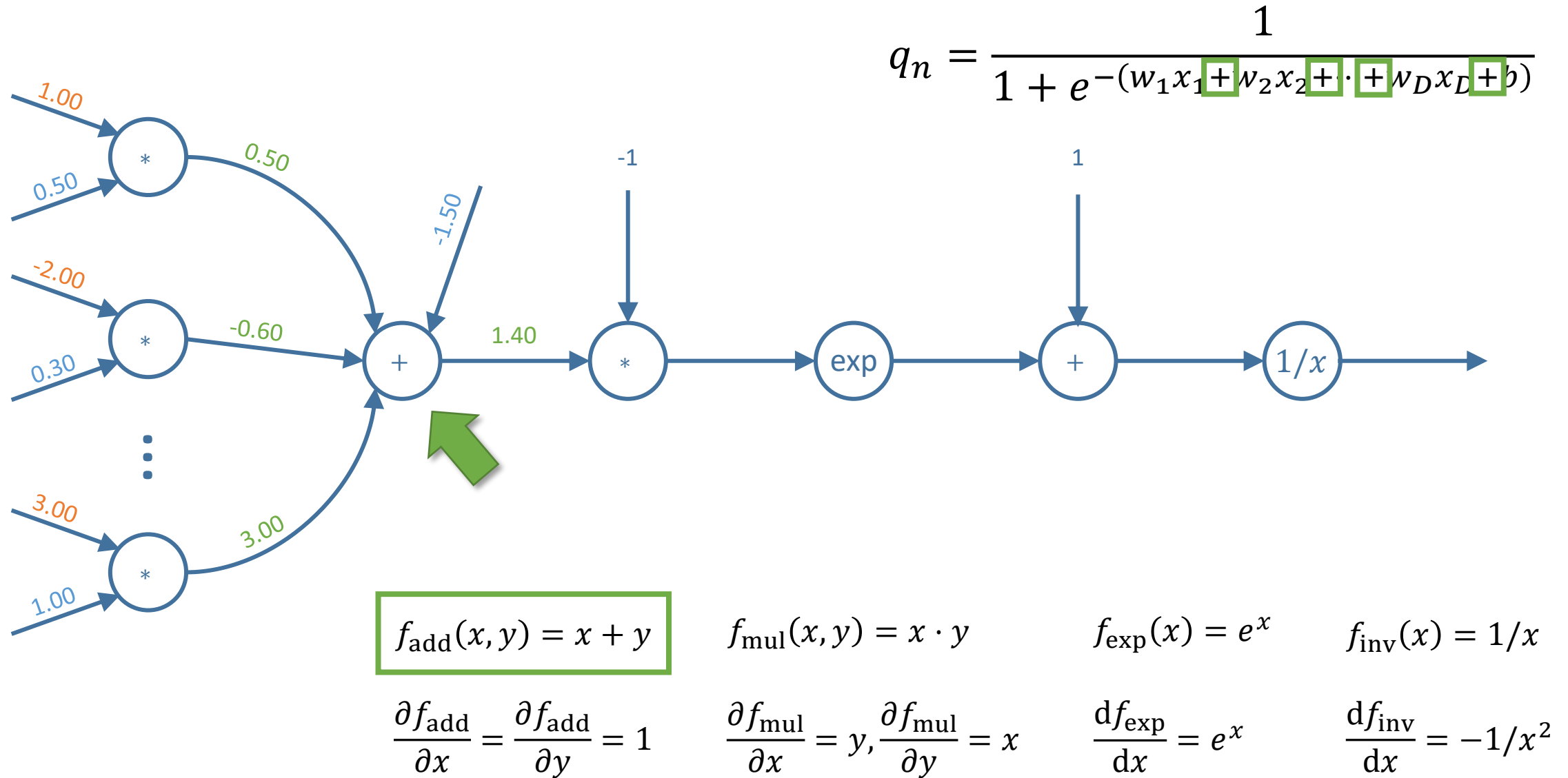
$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

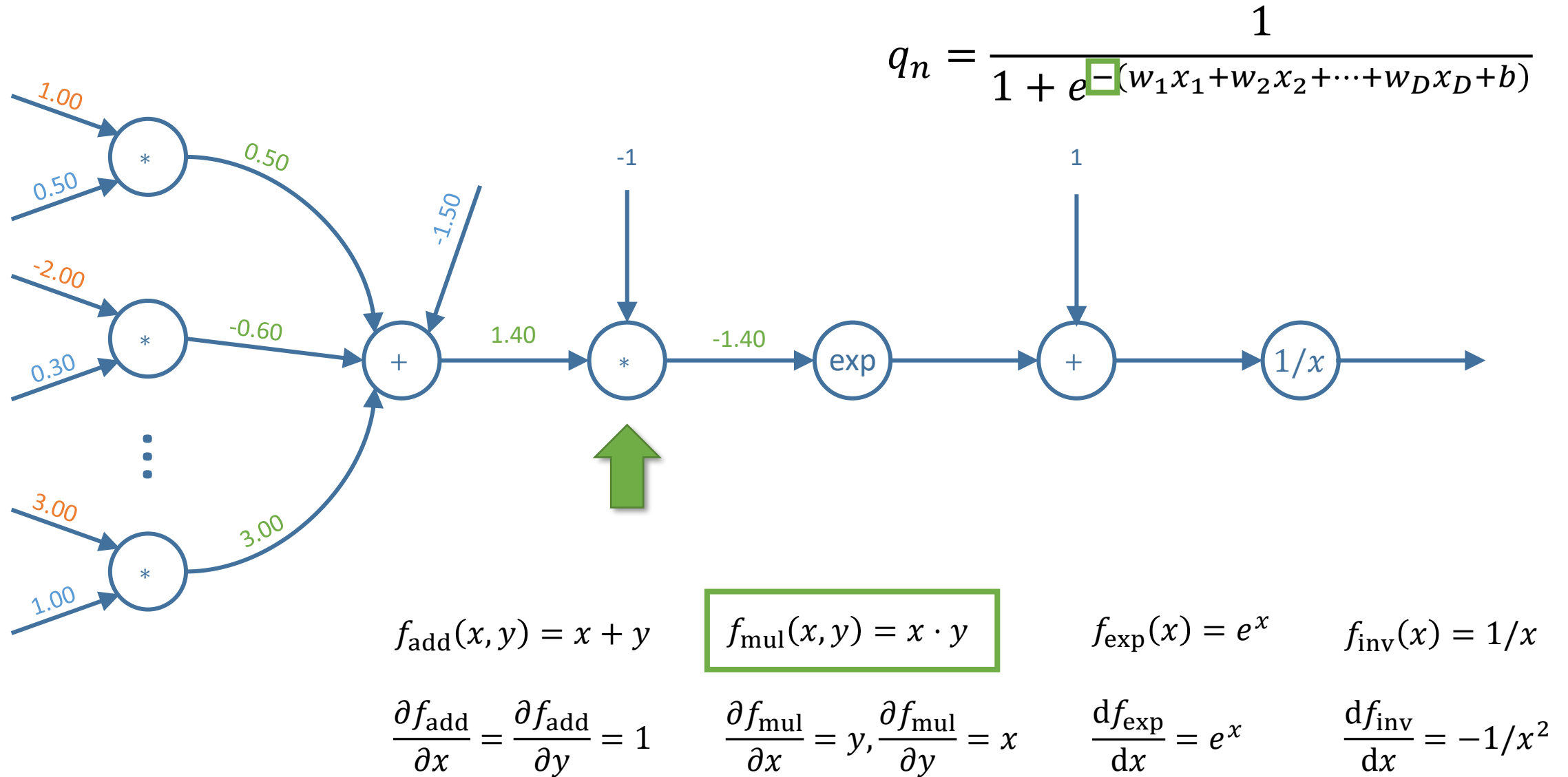

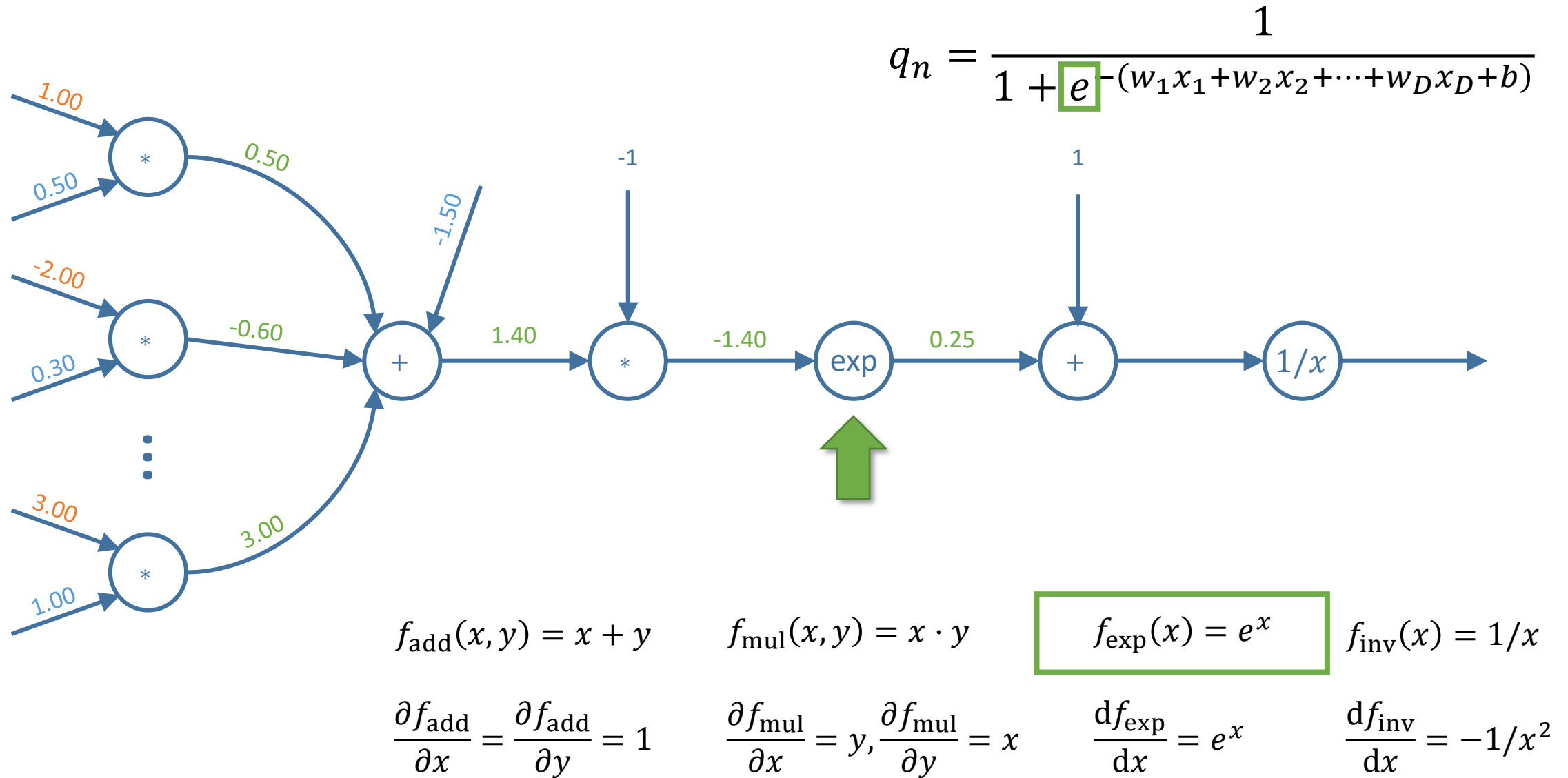
Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

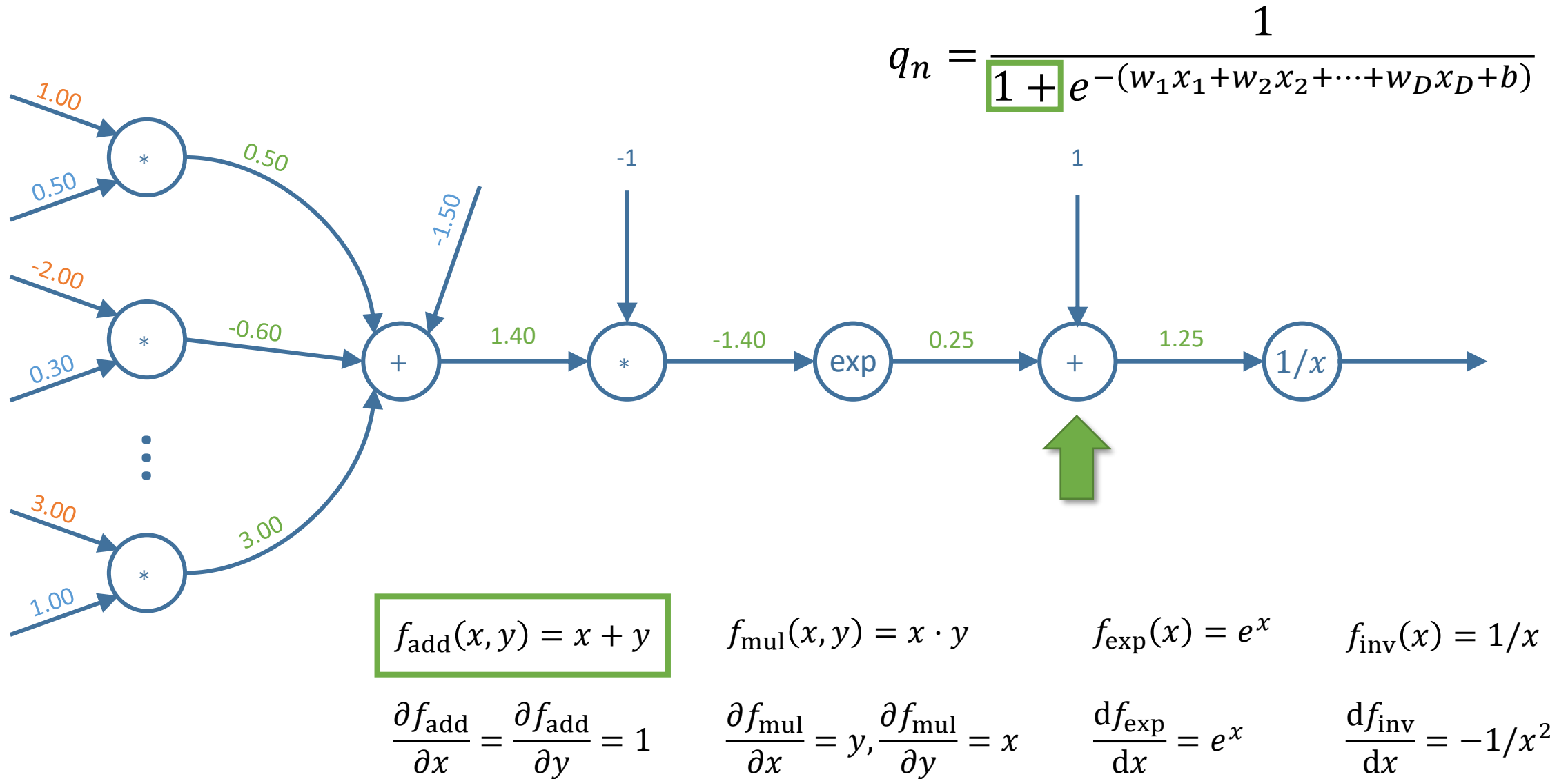
Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

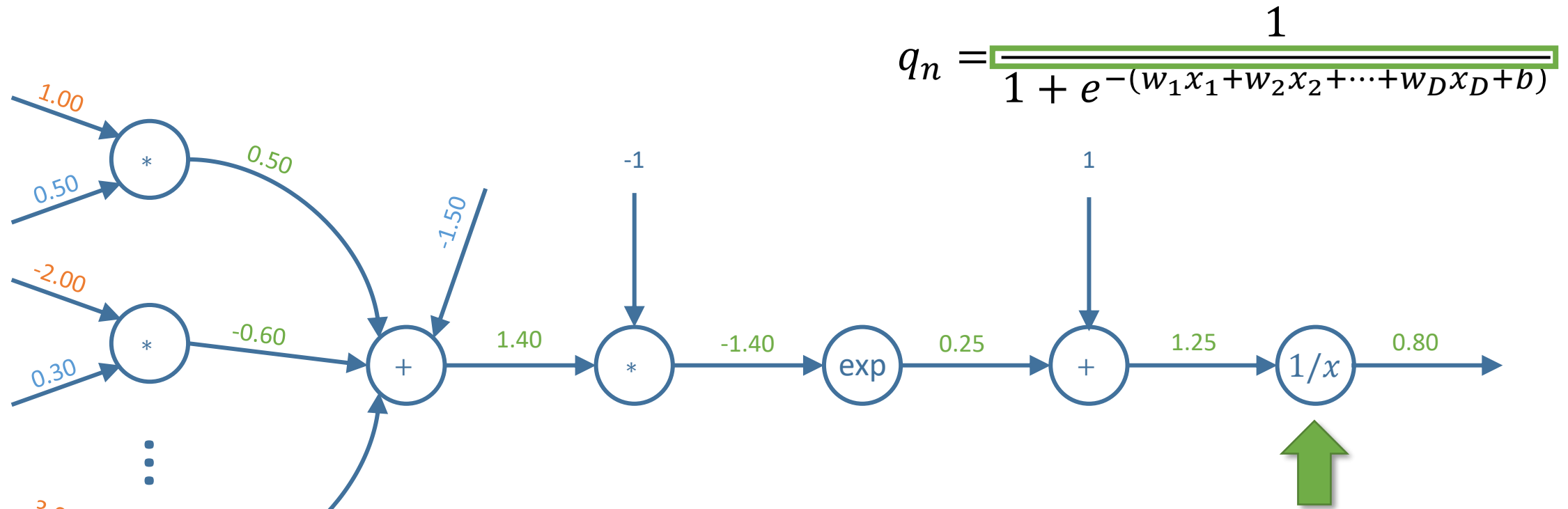
Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

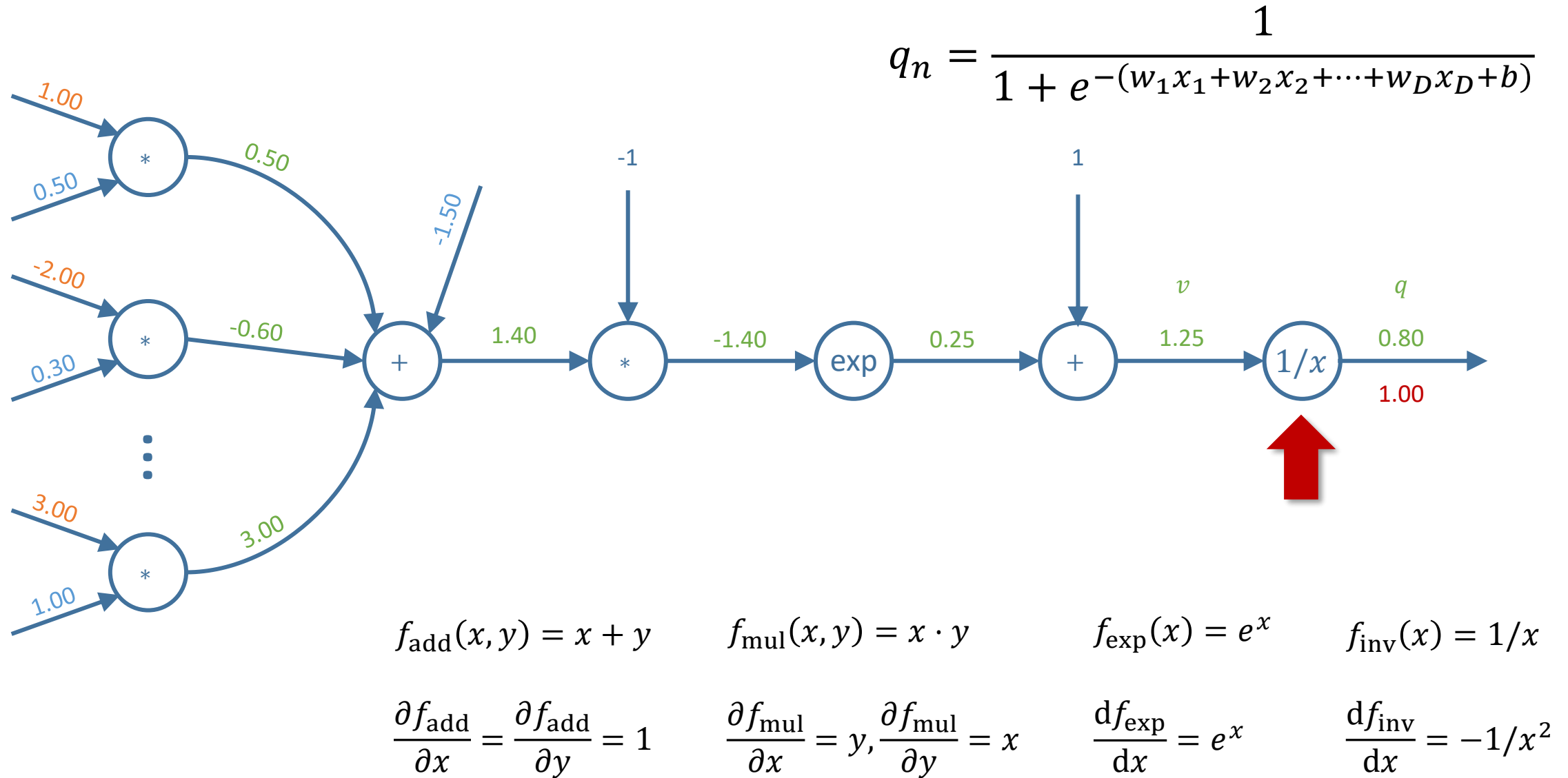
$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

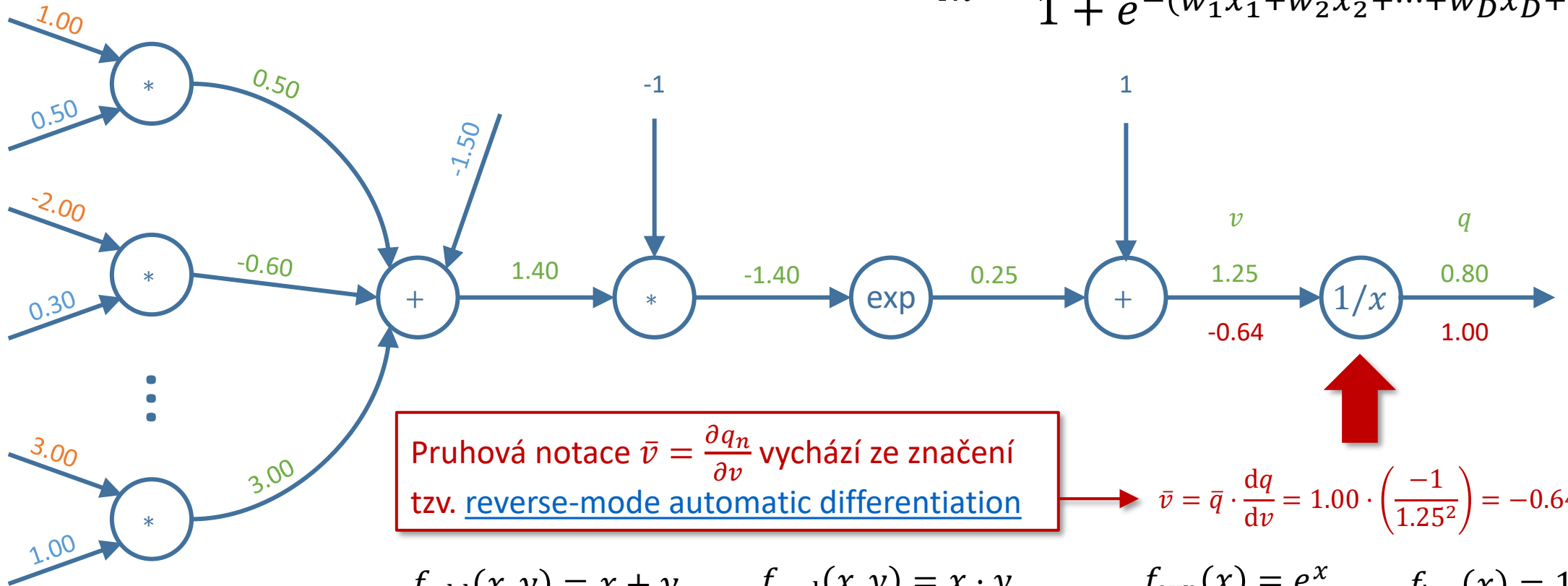
$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

$$\bar{v} = \bar{q} \cdot \frac{dq}{dv} = 1.00 \cdot \left(\frac{-1}{1.25^2} \right) = -0.64$$

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

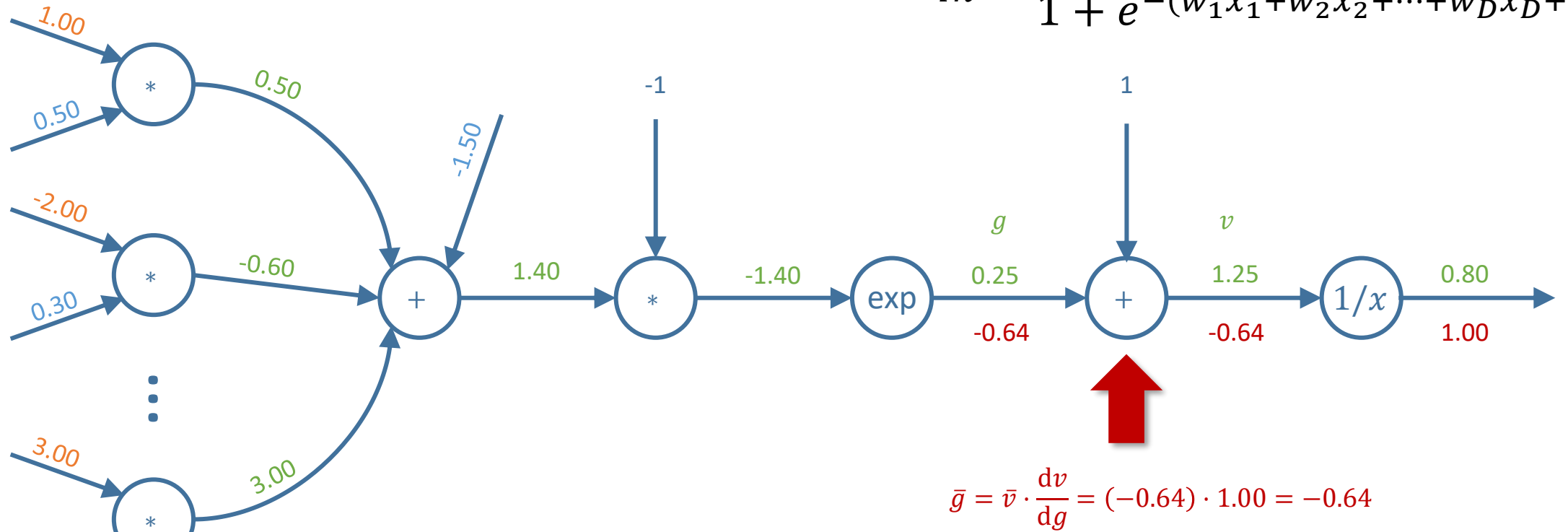
$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

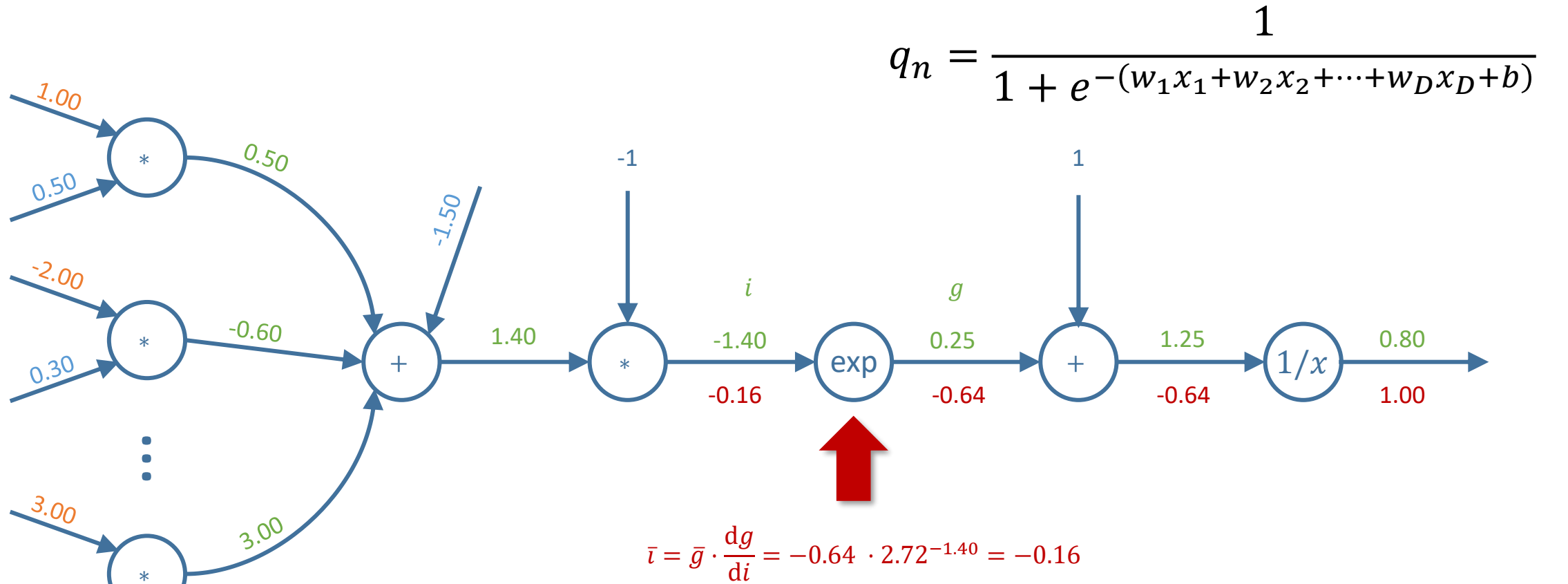
$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

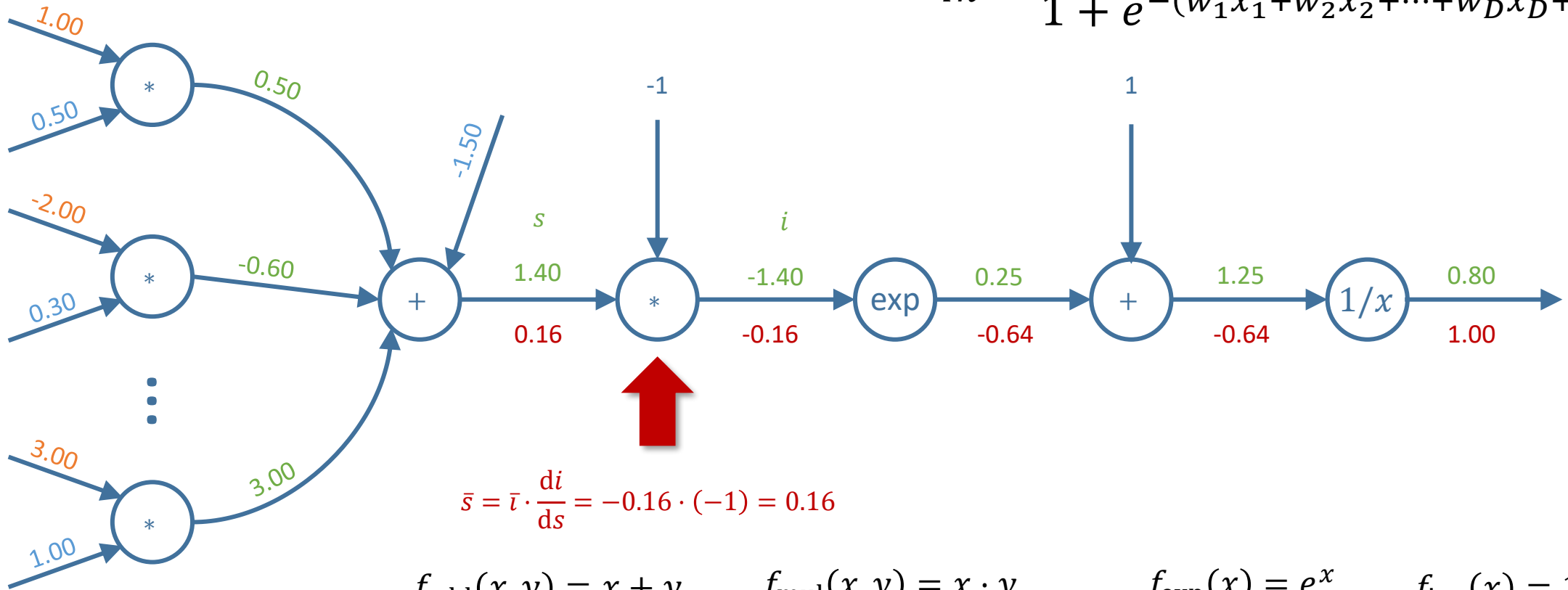
$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

$$\bar{s} = \bar{i} \cdot \frac{di}{ds} = -0.16 \cdot (-1) = 0.16$$

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

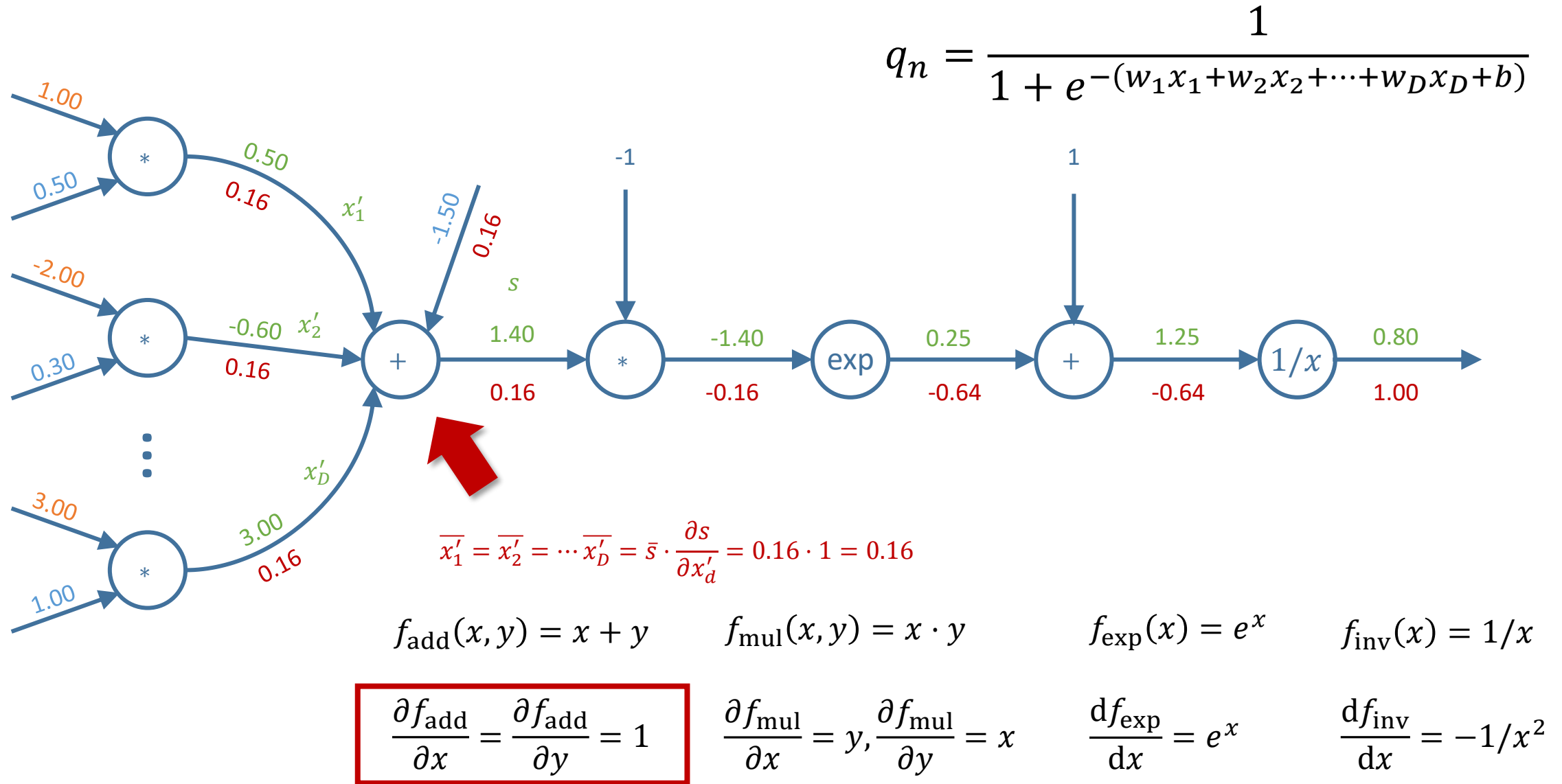
$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

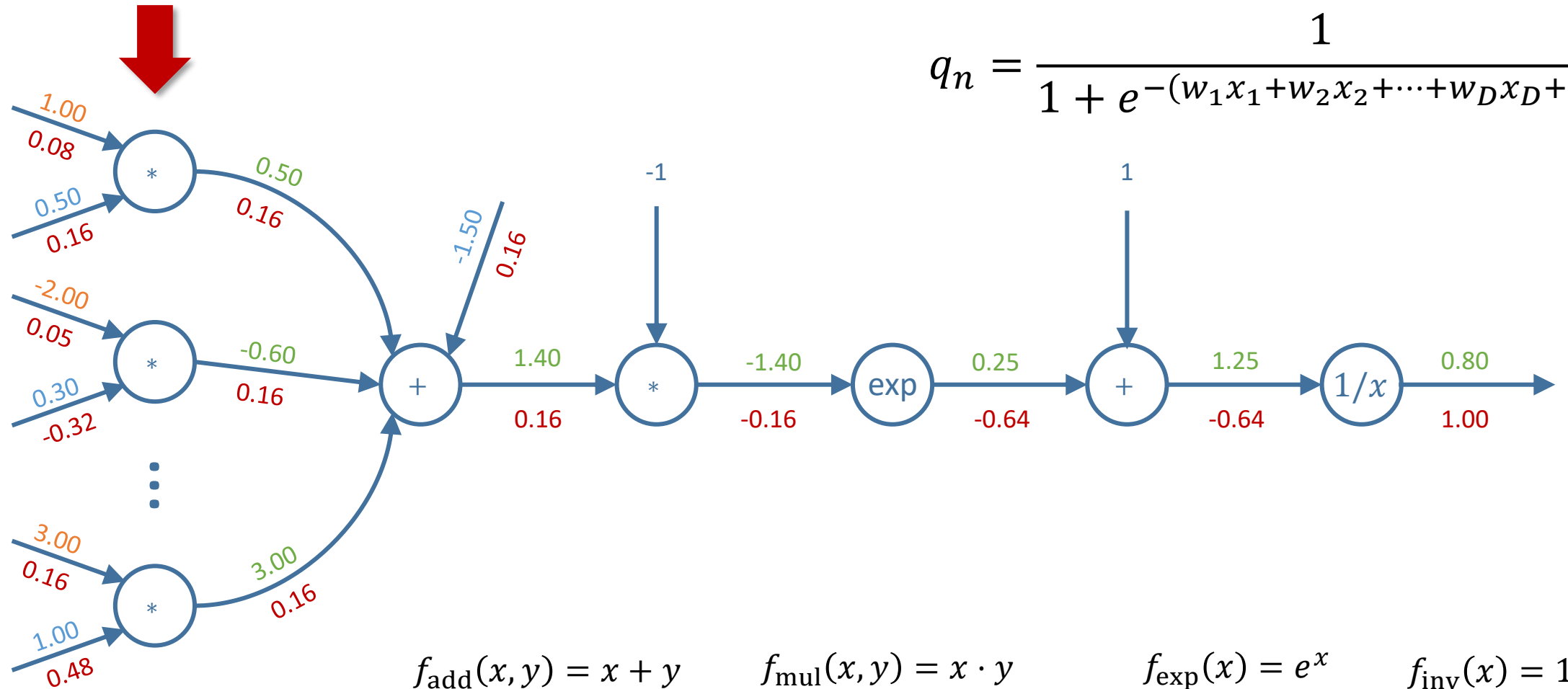
$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

Zpětná propagace pro binární logistickou regresi* v Pythonu

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

```
def linear_sigmoid_with_backprop(x, w, b):  
    # forward  
    x_ = [xi * wi for (xi, wi) in zip(x, w)] # (1) mul1  
    l = sum(x_) # (2) add1  
    s = l + b # (3) add2  
    i = -1. * s # (4) mul2  
    g = 2.718 ** i # (5) exp1  
    v = g + 1. # (6) add3  
    q = 1. / v # (7) inv1  
  
    # backward  
    dq = 1  
    dv = dq * -1. / v ** 2 # (7) inv1  
    dg = dv # (6) add3  
    di = dg * g # (5) exp1  
    ds = -di # (4) mul2  
    db = ds # (3) add2  
    dx_ = [ds] * len(x_) # (2) add1  
    dw = [dx_i * xi for (dx_i, xi) in zip(dx_, x)] # (1) mul1  
    dx = [dx_i * wi for (dx_i, wi) in zip(dx_, w)] # (1) mul1  
  
    return q, (dx, dw, db)
```

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

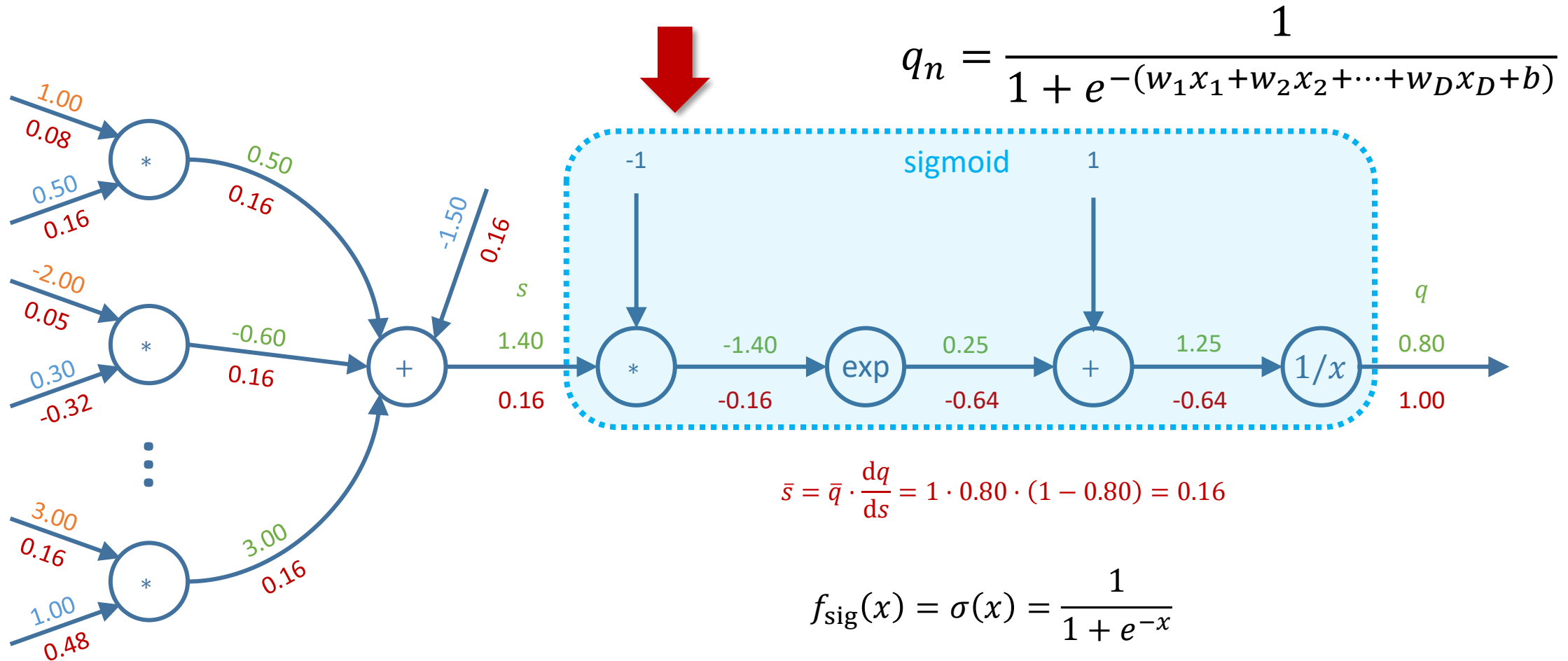
$$\frac{df_{\text{exp}}}{dx} = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

$$\frac{df_{\text{inv}}}{dx} = -1/x^2$$

```
>>> linear_sigmoid_with_backprop(  
>>>     [1., -2., 3.],  
>>>     [0.5, 0.3, 1.],  
>>>     -1.5  
>>> )  
(0.802,  
 ([0.0793, 0.0476, 0.1586988],  
  [0.1586988, -0.317, 0.476],  
  0.15869881881212394)  
)
```

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

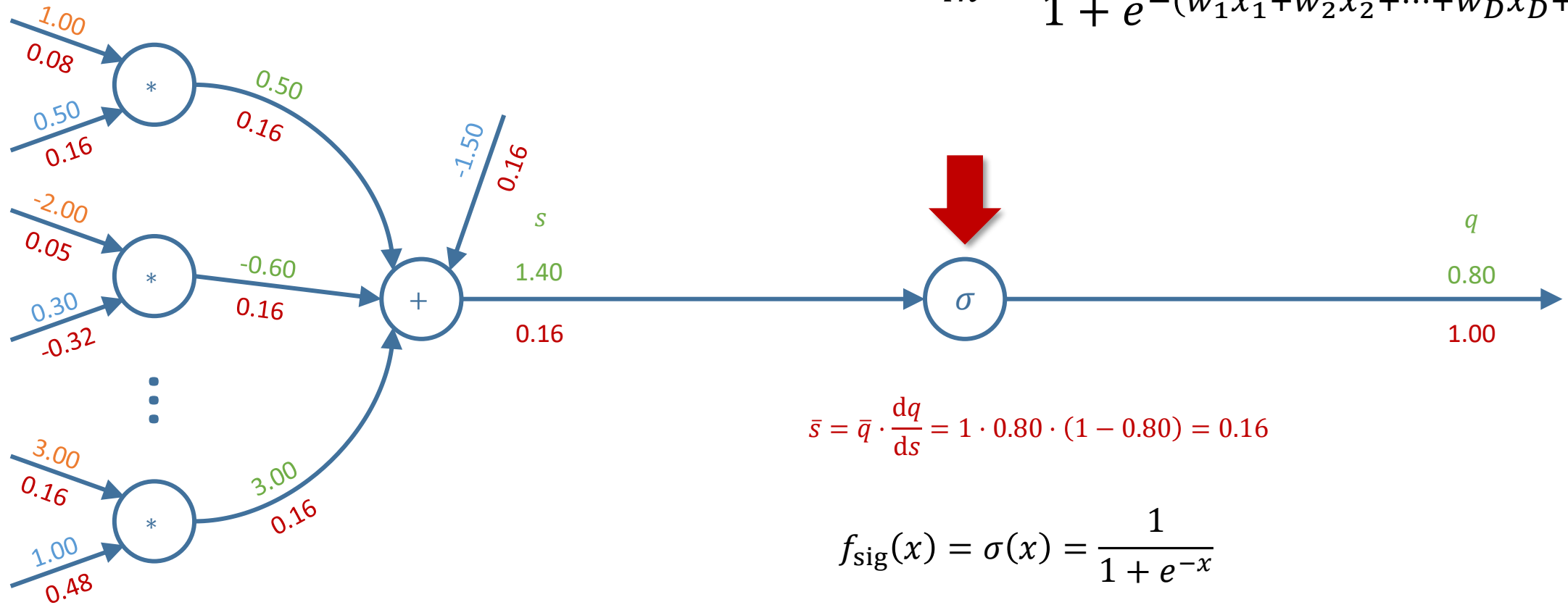

$$\bar{s} = \bar{q} \cdot \frac{dq}{ds} = 1 \cdot 0.80 \cdot (1 - 0.80) = 0.16$$

$$f_{\text{sig}}(x) = \sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

$$\frac{df_{\text{sig}}}{dx} = \sigma(x)(1 - \sigma(x))$$

Binární logistická regrese* se sigmoidem jako graf

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

$$\bar{s} = \bar{q} \cdot \frac{dq}{ds} = 1 \cdot 0.80 \cdot (1 - 0.80) = 0.16$$

$$f_{\text{sig}}(x) = \sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

$$\frac{df_{\text{sig}}}{dx} = \sigma(x)(1 - \sigma(x))$$

Zpětná propagace pro binární logistickou regresi* v Pythonu

$$q_n = \frac{1}{1 + e^{-(w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_Dx_D + b)}}$$

```
def linear_sigmoid_with_backprop(x, w, b):  
    # forward  
    x_ = [xi * wi for (xi, wi) in zip(x, w)] # (1) mul1  
    l = sum(x_) # (2) add1  
    s = l + b # (3) add2  
    q = 1. / (1. + 2.718 ** (-s)) # (4) sig1  
  
    # backward  
    dq = 1  
    ds = dq * q * (1. - q) # (4) sig1  
    db = ds # (3) add2  
    dx_ = [ds] * len(x_) # (2) add1  
    dw = [dx_i * xi for (dx_i, xi) in zip(dx_, x)] # (1) mul1  
    dx = [dx_i * wi for (dx_i, wi) in zip(dx_, w)] # (1) mul1  
  
    return q, (dx, dw, db)
```

$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$f_{\text{sig}}(x) = \sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

$$\frac{df_{\text{sig}}}{dx} = \sigma(x)(1 - \sigma(x))$$

```
>>> linear_sigmoid_with_backprop(  
>>>     [1., -2., 3.],  
>>>     [0.5, 0.3, 1.],  
>>>     -1.5  
>>> )  
(0.802,  
 ([0.0793, 0.0476, 0.1586988],  
  [0.1586988, -0.317, 0.476],  
  0.15869881881212394)  
)
```


Zpětná propagace *skoro* obecně (zhruba a ošklivě)

- Pokud máme složenou funkci

$$y_N = f_N(f_{\dots}(f_2(f_1(\mathbf{x}), \mathbf{x}), \mathbf{x}), \mathbf{x})$$

kde

- $\mathbf{x} = [x_1, \dots, x_D]^\top$
- $y_N \in \mathbb{R}$

Uvažujeme M vstupů
(vektor) a 1 výstup (skalár)

- Funkci f můžeme rozvinout jako

$$\begin{aligned} \mathbf{y}_1 &:= f_1(\mathbf{x}) \\ \mathbf{y}_2 &:= f_2(\mathbf{y}_1, \mathbf{x}) \end{aligned}$$

$$\dots$$
$$\mathbf{y}_N := f_N(\mathbf{y}_{N-1}, \mathbf{x})$$

- Chceme spočítat gradient

$$\bar{\mathbf{x}} = [\bar{x}_1, \dots, \bar{x}_D]^\top = \nabla y_N = \left[\frac{\partial y_N}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y_N}{\partial x_D} \right]^\top$$

- Zpětná propagace pro výpočet $\bar{\mathbf{x}}$ spočívá v aplikaci řetízkového pravidla jednotlivých dílčích funkcí f_n v pořadí $f_N, f_{N-1}, \dots, f_1$, tj.

$$\bar{y}_{N-1} := \frac{\partial f_N(\mathbf{y}_{N-1}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-1}}$$

$$\bar{y}_{N-2} := \bar{y}_{N-1} \cdot \frac{\partial f_{N-1}(\mathbf{y}_{N-2}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-2}}$$

...

$$\bar{y}_1 := \bar{y}_2 \cdot \frac{\partial f_2(\mathbf{y}_1, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_1}$$

$$\bar{\mathbf{x}} := \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial f_1(\mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}} + \sum_{n=2}^N \bar{y}_n \cdot \frac{\partial f_n(\mathbf{y}_{n-1}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}}$$

Zpětná propagace *skoro* obecně (zhruba a ošklivě)

- Pokud máme složenou funkci

$$y_N = f_N(f_{\dots}(f_2(f_1(\mathbf{x}), \mathbf{x}), \mathbf{x}), \mathbf{x})$$

kde

- $\mathbf{x} = [x_1, \dots, x_D]^\top$
- $y_N \in \mathbb{R}$
- Funkci f můžeme rozvinout jako

$$\mathbf{y}_1 := f_1(\mathbf{x})$$

$$\mathbf{y}_2 := f_2(\mathbf{y}_1, \mathbf{x})$$

...

$$y_N := f_N(\mathbf{y}_{N-1}, \mathbf{x})$$

Každá f_n může být obecně závislá na jakémkoliv vstupu (ale i mezivýstupu, což ve vztazích není zohledněno)

- Chceme spočítat gradient

$$\bar{\mathbf{x}} = [\bar{x}_1, \dots, \bar{x}_D]^\top = \nabla y_N = \left[\frac{\partial y_N}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y_N}{\partial x_D} \right]^\top$$

- Zpětná propagace pro výpočet $\bar{x}$ spočívá v aplikaci řetízkového pravidla jednotlivých dílčích funkcí f_n v pořadí $f_N, f_{N-1}, \dots, f_1$, tj.

$$\bar{y}_{N-1} := \frac{\partial f_N(\mathbf{y}_{N-1}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-1}}$$

$$\bar{y}_{N-2} := \bar{y}_{N-1} \cdot \frac{\partial f_{N-1}(\mathbf{y}_{N-2}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_{N-2}}$$

...

$$\bar{y}_2 \cdot \frac{\partial f_2(\mathbf{y}_1, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{y}_1}$$

$$\bar{\mathbf{x}} := \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial f_1(\mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}} + \sum_{n=2}^N \bar{y}_n \cdot \frac{\partial f_n(\mathbf{y}_{n-1}, \mathbf{x})}{\partial \mathbf{x}}$$

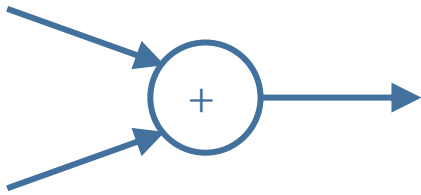
Modularizace zpětné propagace

Druhy operací

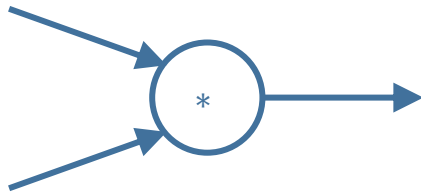
- Např. ve funkci linear_sigmoid se v grafu opakují pouze 4 typy operací (**“vrstev”**) i jejich řetězkových pravidel:

1. součet
2. násobení
3. exponenciální funkce
4. inverze

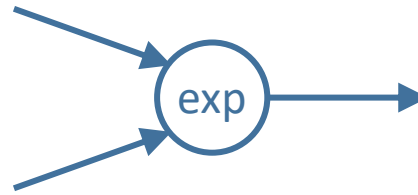
$$f_{\text{add}}(x, y) = x + y$$

$$\frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial x} = \frac{\partial f_{\text{add}}}{\partial y} = 1$$

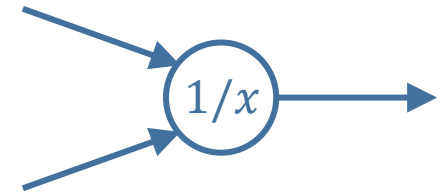
$$f_{\text{mul}}(x, y) = x \cdot y$$

$$\frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial x} = y, \frac{\partial f_{\text{mul}}}{\partial y} = x$$

$$f_{\text{exp}}(x) = e^x$$

$$\frac{\partial f_{\text{exp}}}{\partial x} = e^x$$

$$f_{\text{inv}}(x) = 1/x$$

$$\frac{\partial f_{\text{inv}}}{\partial x} = -1/x^2$$

Uzel grafu a lokální gradient

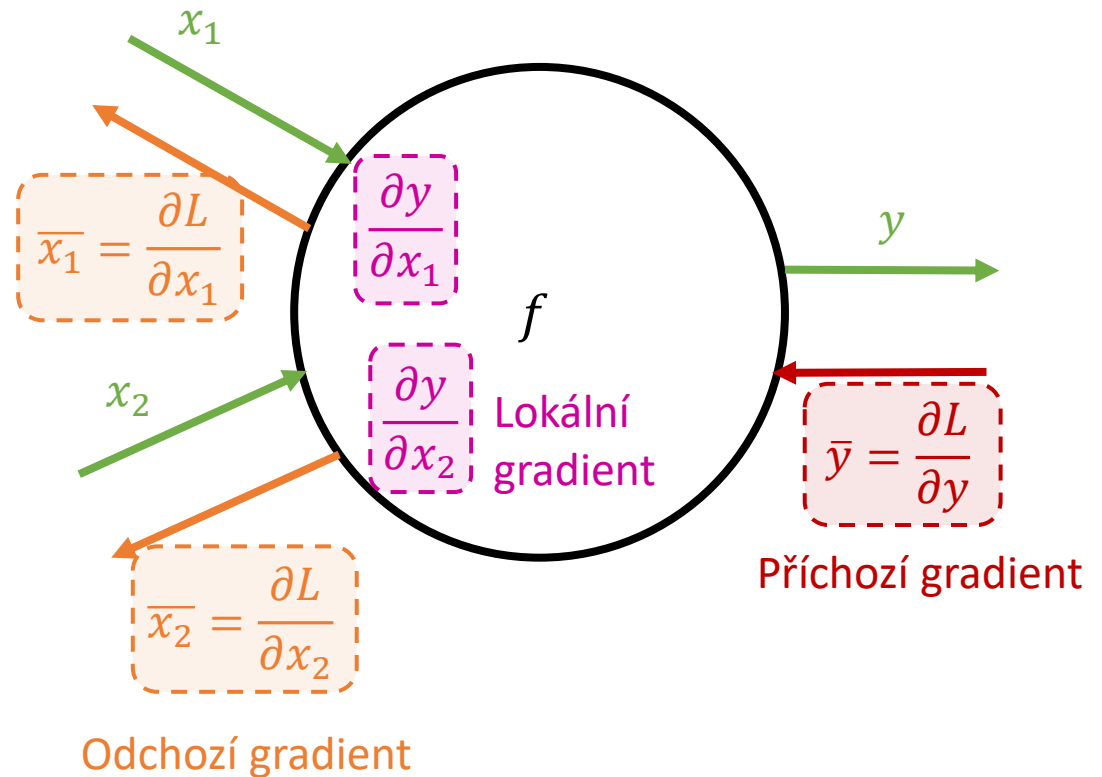
- Na funkce lze nahlížet jako na orientovaný výpočetní graf
- Jednotlivé operace jsou uzly
- Hrany jsou proměnné a zároveň reprezentují návaznosti vstupů a výstupů

- Dopředný průchod je

$$y = f(x_1, \dots, x_D)$$

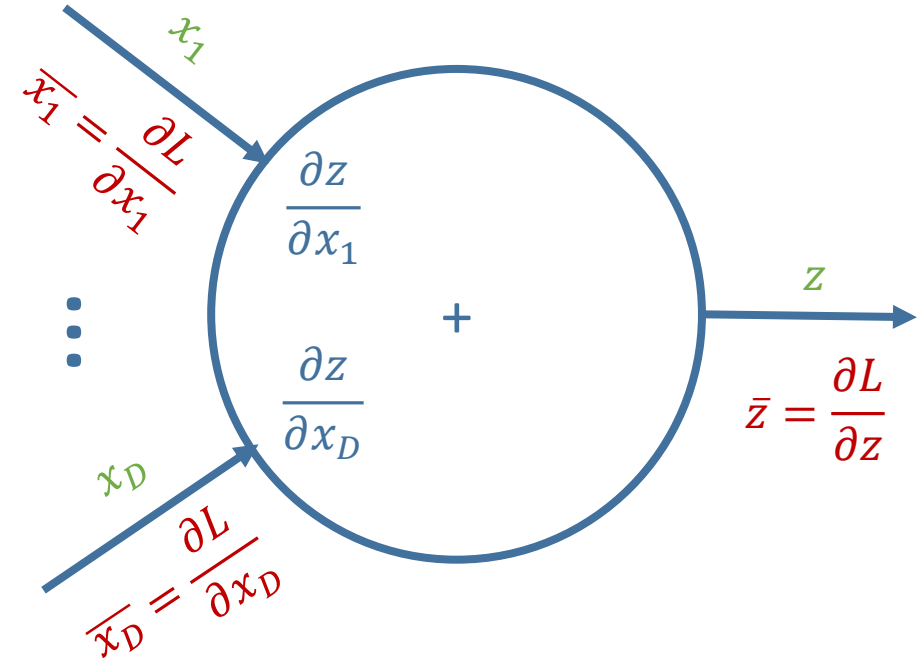
- Zpětný průchod je aplikace řetízkového pravidla

$$\frac{\partial L}{\partial x_d} = \frac{\partial L}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial x_d}$$

Příklad: Operace sčítání jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Sum(DifferentiableFunction):  
  
    @staticmethod  
    def forward(x: np.ndarray):  
        z = np.sum(x)  
        cache = x.shape,  
        return z, cache  
  
    @staticmethod  
    def backward(dz: float, cache: tuple):  
        x_shape, = cache  
        dx = dz * np.ones(x_shape) # retizkove pravidlo  
        return dx
```


forward:

$$z = \sum_{d=1}^D x_d$$

lokální gradient:

$$\frac{\partial z}{\partial x_d} = 1$$

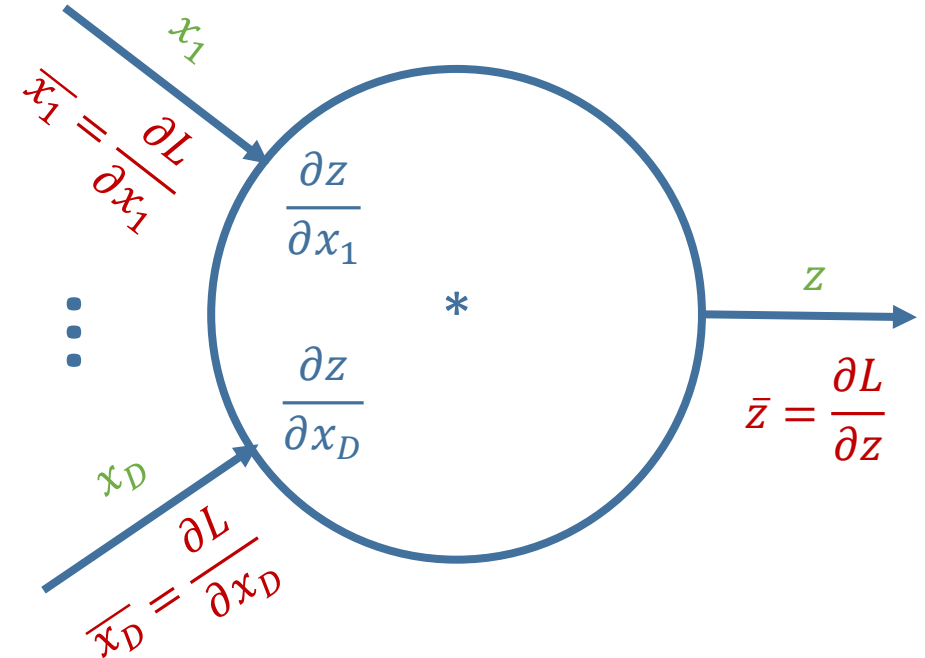
backward:

$$\bar{\mathbf{x}} = [\bar{z}, \dots, \bar{z}]^T$$

ve zpětném režimu “rozdistribuje” příchozí gradient do všech vstupů:

Příklad: Operace násobení jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Multiply(DifferentiableFunction):  
  
    @staticmethod  
    def forward(x: np.ndarray):  
        z = np.prod(x)  
        cache = x, z  
        return z, cache  
  
    @staticmethod  
    def backward(dz: float, cache: tuple):  
        x, z = cache  
        dx = dz * z / x # retizkove pravidlo  
        return dx
```


forward:

$$z = \prod_{d=1}^D x_d$$

lokální gradient:

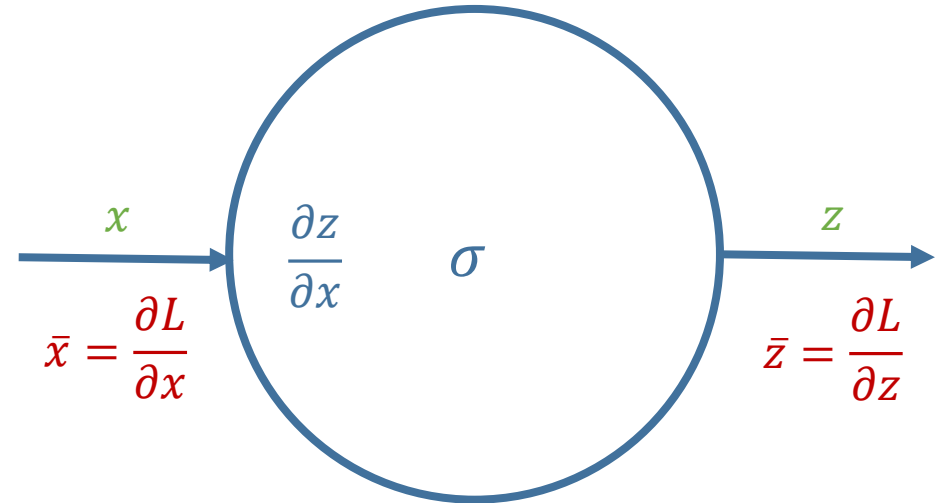
$$\frac{\partial z}{\partial x_d} = \prod_{i \neq d} x_i = \frac{z}{x_d}$$

backward:

$$\bar{\mathbf{x}} = \left[\frac{\bar{z} \cdot z}{x_1}, \dots, \frac{\bar{z} \cdot z}{x_D} \right]^T$$

Příklad: Funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Sigmoid(DifferentiableFunction):  
  
    @staticmethod  
    def forward(x: float): # zatím pouze skalary  
        z = 1 / (1 + math.exp(-x))  
        cache = z,  
        return z, cache  
  
    @staticmethod  
    def backward(dz: float, cache: tuple):  
        z, = cache  
        dx = dz * z * (1 - z) # retizkove pravidlo  
        return dx
```


forward:

$$z = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

lokální gradient:

$$\frac{\partial z}{\partial x} = z \cdot (1 - z)$$

backward:

$$\bar{x} = \bar{z} \cdot z \cdot (1 - z)$$

Příklad: definice vlastní funkce v PyTorch

```
class MulConstant(torch.autograd.Function):
```

```
    @staticmethod
```

```
    def forward(tensor, constant):  
        return tensor * constant
```

Definujeme dopředný průchod násobení

```
    @staticmethod
```

```
    def setup_context(ctx, inputs, output):  
        # ctx is a context object that can be used to stash information  
        # for backward computation  
        tensor, constant = inputs  
        ctx.constant = constant
```

```
    @staticmethod
```

```
    def backward(ctx, grad_output):  
        # We return as many input gradients as there were arguments.  
        # Gradients of non-Tensor arguments to forward must be None.  
        return grad_output * ctx.constant, None
```

Definujeme zpětný průchod násobení

Příklad: <https://pytorch.org/docs/stable/notes/extending.html>

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

<https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L59>

```
... 59 Tensor mkldnn_linear(  
60     const Tensor& self,  
61     const Tensor& weight_t, const c10::optional<Tensor>& bias_opt) {  
62     // See [Note: hacky wrapper removal for optional tensor]  
63     c10::MaybeOwned<Tensor> bias_maybe_owned = at::borrow_from_optional_tensor(bias_opt);  
64     const Tensor& bias = *bias_maybe_owned;
```

...

```
87     ideep::tensor y;  
88     if (bias.defined()) {  
89         const ideep::tensor b = itensor_from_tensor(bias);  
90         ideep::inner_product_forward::compute(x, w, b, y);  
91     } else {  
92         ideep::inner_product_forward::compute(x, w, y);  
93     }
```

← Definice dopředného průchodu

$$f(x, w, b) = w \cdot x + b$$

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

<https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L167C13-L167C13>

```
167     std::tuple<Tensor, Tensor, Tensor> mkldnn_linear_backward(  
168         const Tensor& input, const Tensor& grad_output,  
169         const Tensor& weight, std::array<bool, 3> output_mask) {  
170         Tensor grad_input, grad_weight, grad_bias;  
171         if (output_mask[0]) {  
172             grad_input = at::mkldnn_linear_backward_input(input.sizes(), grad_output, weight);  
173         }  
174         if (output_mask[1] || output_mask[2]) {  
175             std::tie(grad_weight, grad_bias) = at::mkldnn_linear_backward_weights(grad_output, input, weight, output_mask[2]);  
176         }  
177         return std::tuple<Tensor, Tensor, Tensor>{grad_input, grad_weight, grad_bias};  
178     }
```

Gradient na vstup x

Gradient na parametry (váhy a bias)

Příklad: implementace lineární vrstvy v PyTorch pro MKLDNN

<https://github.com/pytorch/pytorch/blob/5ed60477a7cd930298dbdab71046ec62024427c4/aten/src/ATen/native/mkldnn/Linear.cpp#L108>

```
... 108 Tensor mkldnn_linear_backward_input(  
109     IntArrayRef input_size, const Tensor& grad_output, const Tensor& weight_t){  
110     TORCH_CHECK(grad_output.is_mkldnn(),  
111         "mkldnn_linear_backward: grad_output needs to be mkldnn layout");  
112     TORCH_CHECK(weight_t.device().is_cpu() && weight_t.scalar_type() == kFloat,  
113         "mkldnn_linear_backward: weight_t needs to be a dense tensor");  
114     auto grad_output_resaped = grad_output.dim() > 2 ?  
115         grad_output.reshape({-1, grad_output.size(grad_output.dim() - 1)}) : grad_output;  
116  
117     ideep::tensor& grady = itensor_from_mkldnn(grad_output_resaped);  
...  
  
126     ideep::tensor gradx;  
127     ideep::inner_product_backward_data::compute(  
128         grady, w, {input_resaped_size.begin(), input_resaped_size.end()}, gradx);
```

Řetízkové pravidlo schované v knihovně <https://github.com/intel/ideep>

Řetízkové pravidlo pro funkce $\mathbb{R}^D \rightarrow \mathbb{R}^K$

Jakobián, sigmoid, maticové násobení

Opakované použití jedné proměnné

- Jeden vstup $x \in \mathbb{R}$ je použitý pro výpočet více mezivýsledků $z_k \in \mathbb{R}$

$$z_k = g_k(x)$$

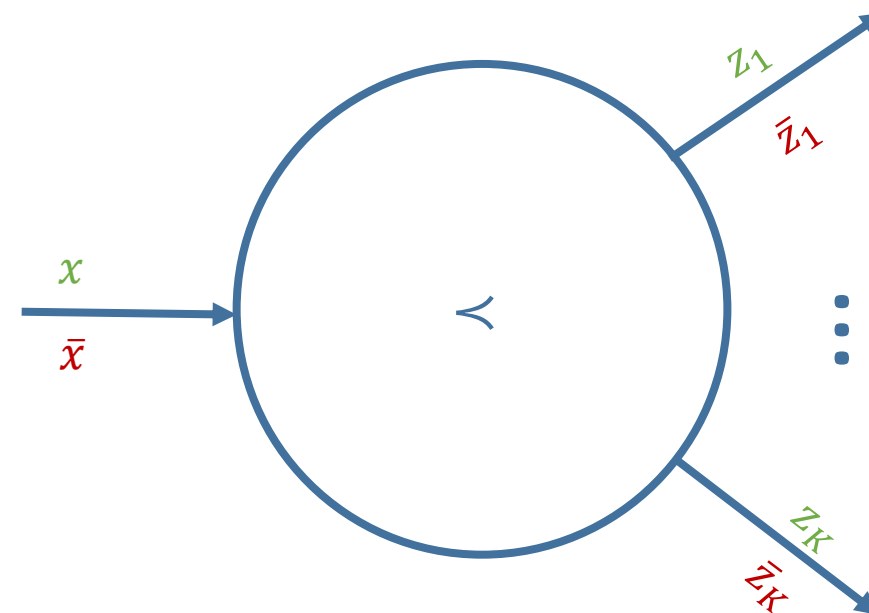
- Konečný výsledek (např. loss) je závislý na obou mezivýsledcích

$$\begin{aligned} L &= f(z_1, \dots, z_K) \\ &= f(g_1(x), \dots, g_K(x)) \end{aligned}$$

- Aplikuje se řetězkové pravidlo pro funkce více proměnných

$$\begin{aligned} \frac{\partial L}{\partial x} &= \frac{\partial L}{\partial z_1} \cdot \frac{\partial z_1}{\partial x} + \dots + \frac{\partial L}{\partial z_K} \cdot \frac{\partial z_K}{\partial x} \\ &= \bar{z}_1 \cdot 1 + \dots + \bar{z}_K \cdot 1 \end{aligned}$$

- Všimněme si duality vůči bloku sčítání

Příchozí gradienty $\bar{z}_k$ se sečtou

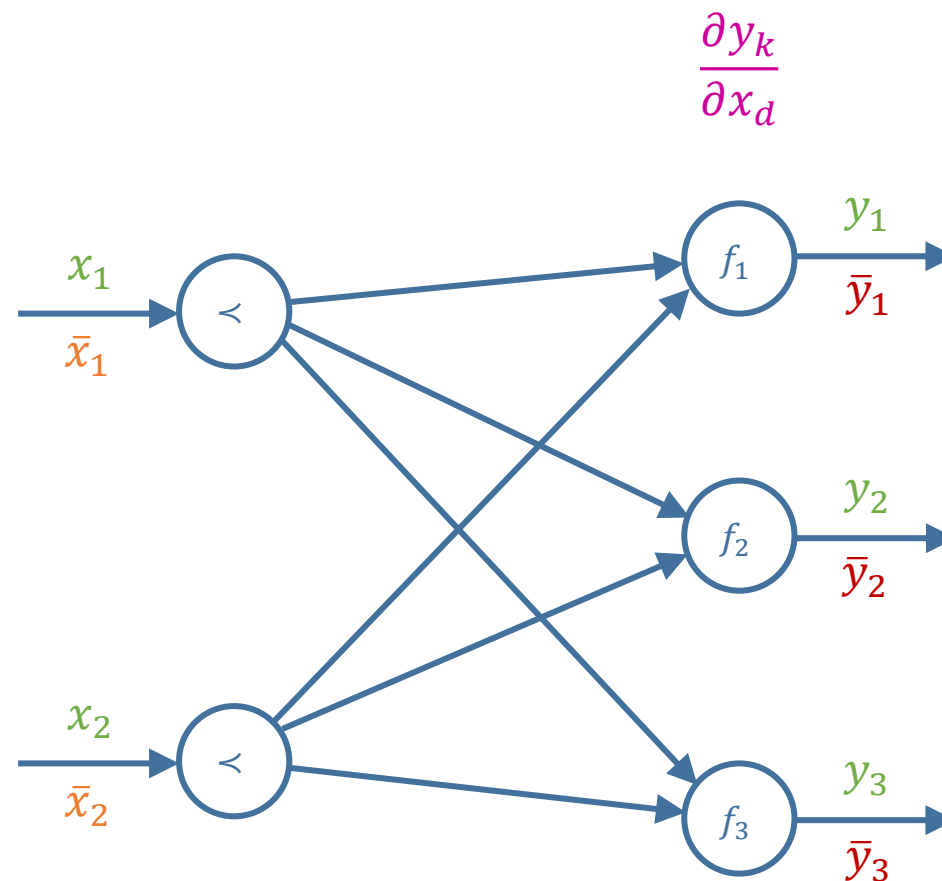
forward: $\mathbf{z} = [x, \dots, x]^\top$

backward: $\bar{x} = \sum_{k=1}^K \bar{z}_k$

Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných

$$\bar{x}_1 = \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial y_1}{\partial x_1} + \bar{y}_2 \cdot \frac{\partial y_2}{\partial x_1} + \bar{y}_3 \cdot \frac{\partial y_3}{\partial x_1}$$

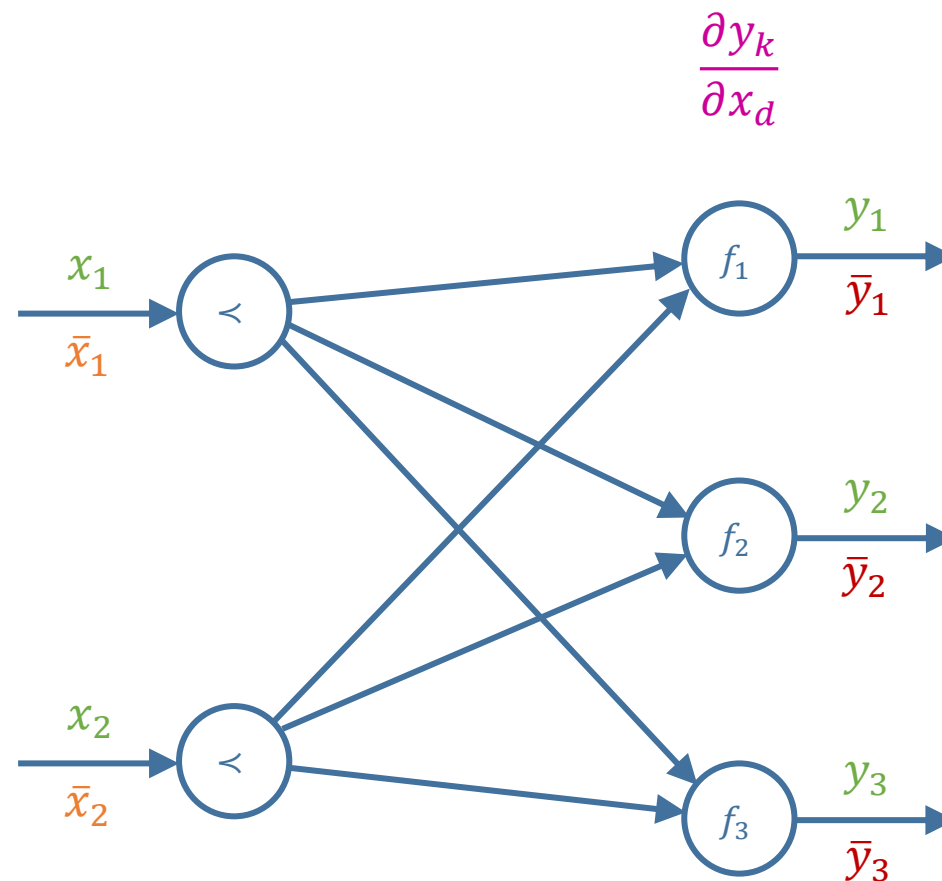
$$\bar{x}_2 = \bar{y}_1 \cdot \frac{\partial y_1}{\partial x_2} + \bar{y}_2 \cdot \frac{\partial y_2}{\partial x_2} + \bar{y}_3 \cdot \frac{\partial y_3}{\partial x_2}$$

Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných

$$\bar{x}_1 = [\bar{y}_1 \quad \bar{y}_2 \quad \bar{y}_3] \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_1} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_1} \end{bmatrix}$$

$$\bar{x}_2 = [\bar{y}_1 \quad \bar{y}_2 \quad \bar{y}_3] \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix}$$

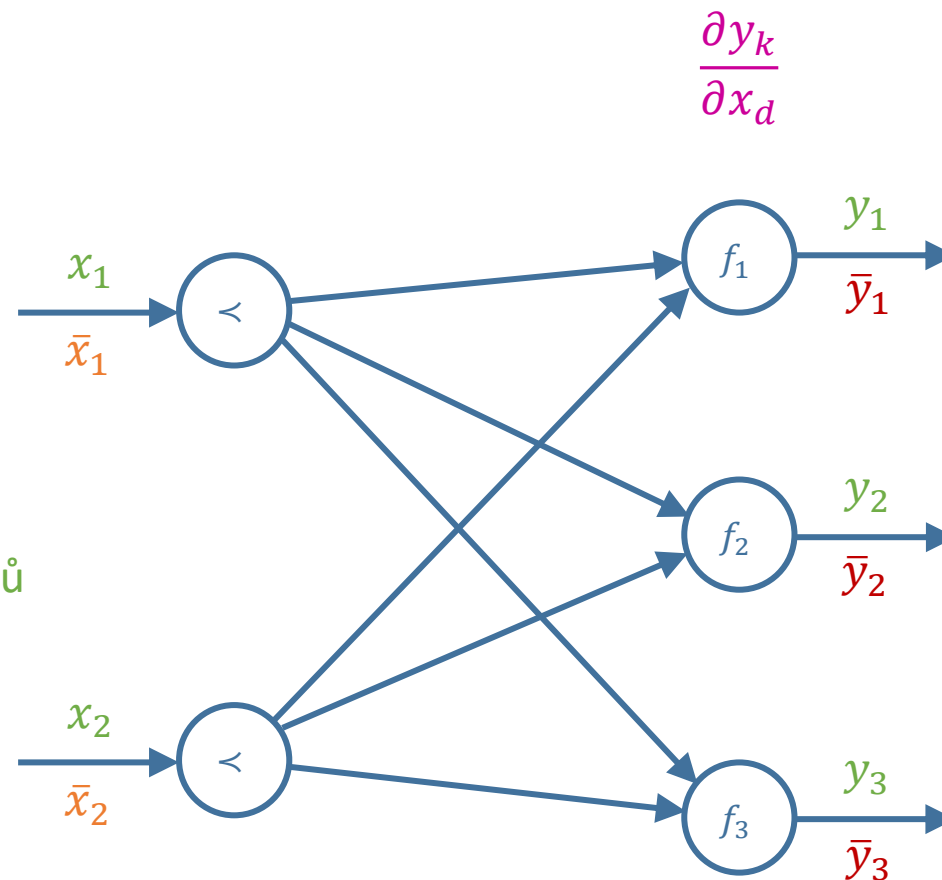
Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných

Matice paricálních derivací všech výstupů y_k vůči všem vstupům x_d se nazývá **jakobián**

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 & \bar{x}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \bar{y}_1 & \bar{y}_2 & \bar{y}_3 \end{bmatrix} \cdot \underbrace{\begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \frac{\partial y_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_1} & \frac{\partial y_2}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_1} & \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix}}_{\text{počet vstupů}} \quad \left. \vphantom{\begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \frac{\partial y_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_1} & \frac{\partial y_2}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_1} & \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix}} \right\} \text{počet výstupů}$$

řetízkové pravidlo:

odchozí_gradient = příchozí_gradient x lokální_gradient

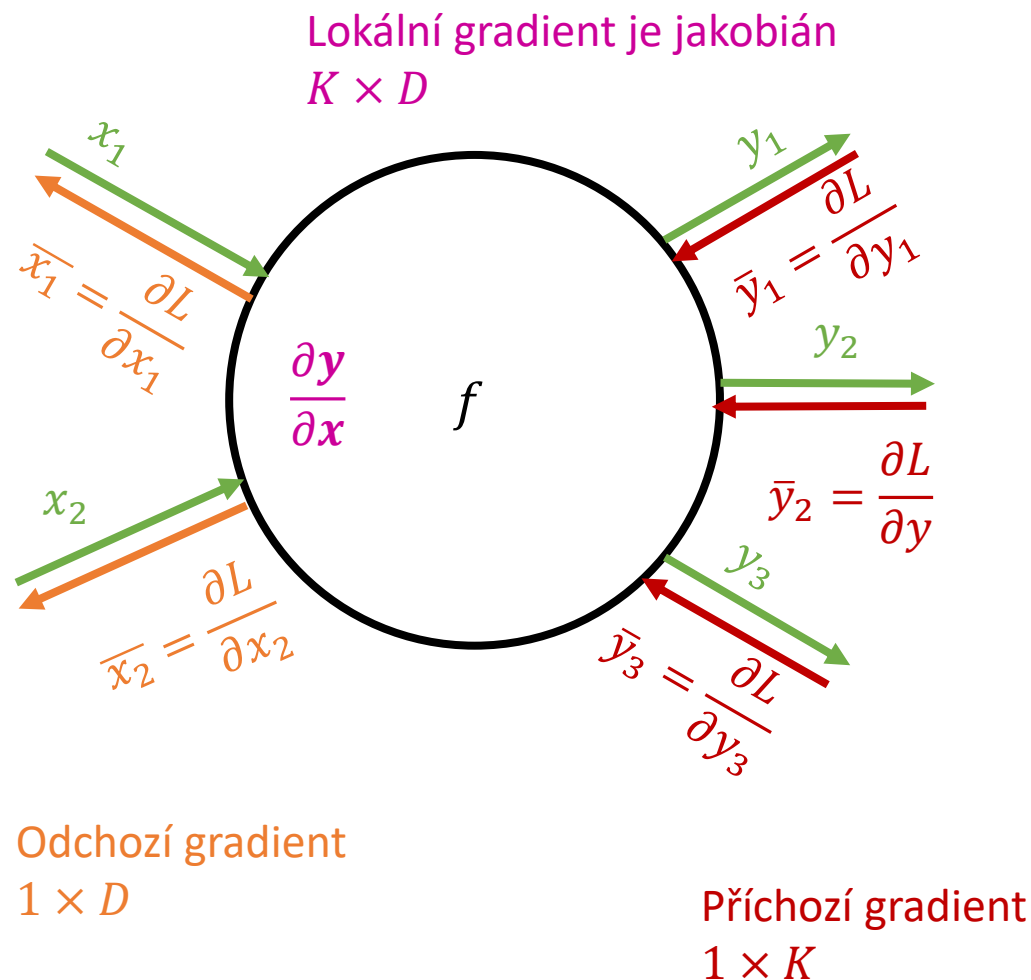
Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných

Matice paricálních derivací všech výstupů y_k vůči všem vstupům x_d se nazývá **jakobián**

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 & \bar{x}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \bar{y}_1 & \bar{y}_2 & \bar{y}_3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \frac{\partial y_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_2}{\partial x_1} & \frac{\partial y_2}{\partial x_2} \\ \frac{\partial y_3}{\partial x_1} & \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix}$$

řetízkové pravidlo:

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial x} \end{bmatrix}_{1 \times D} = \begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial y} \end{bmatrix}_{1 \times K} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial y}{\partial x} \end{bmatrix}_{K \times D}$$

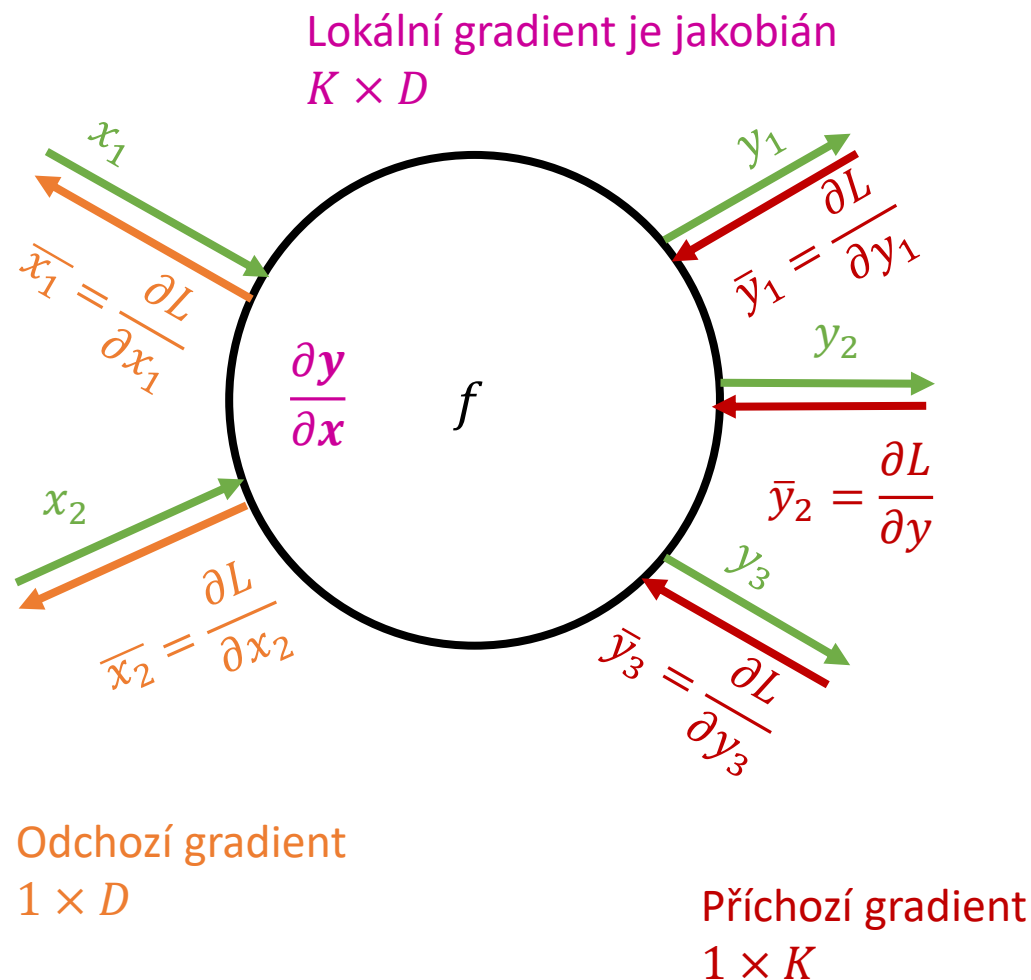
Řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných sloupcově

Matice paricálních derivací všech výstupů y_k vůči všem vstupům x_d se nazývá **jakobián** (transponovaný)

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 \\ \bar{x}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \frac{\partial y_2}{\partial x_1} & \frac{\partial y_3}{\partial x_1} \\ \frac{\partial y_1}{\partial x_2} & \frac{\partial y_2}{\partial x_2} & \frac{\partial y_3}{\partial x_2} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{y}_1 \\ \bar{y}_2 \\ \bar{y}_3 \end{bmatrix}$$

řetízkové pravidlo sloupcově:

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial \mathbf{x}} \end{bmatrix}_{D \times 1} = \left(\frac{\partial \mathbf{y}}{\partial \mathbf{x}} \right)^T_{D \times K} \cdot \begin{bmatrix} \frac{\partial L}{\partial \mathbf{y}} \end{bmatrix}_{K \times 1}$$

Příklad: Vektorová funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

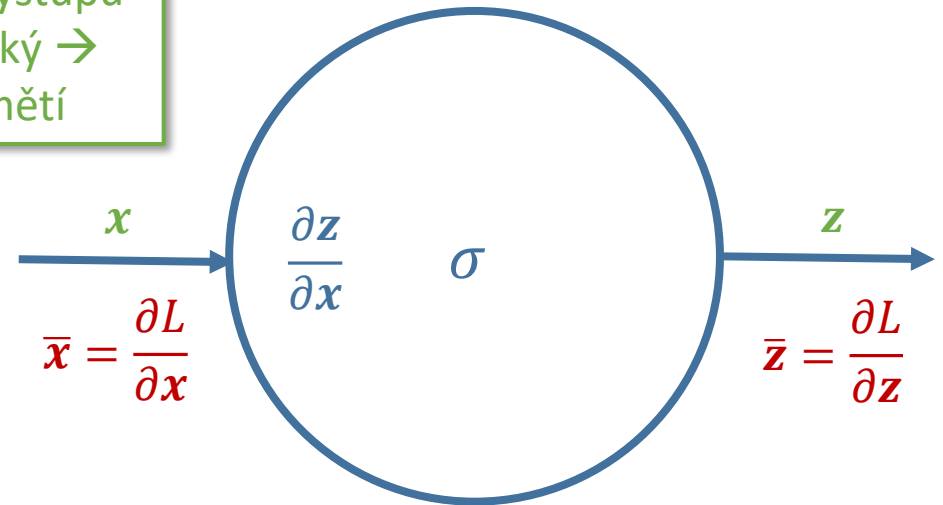
forward:

$$\begin{bmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_D \end{bmatrix} = \sigma \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_D \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} \sigma(x_1) \\ \vdots \\ \sigma(x_D) \end{bmatrix}$$

Jakobián má rozměr počet_výstupů x počet_vstupů, přitom je řídký → velmi neefektivní práce s pamětí

lokální gradient (jakobián):

$$\frac{\partial \mathbf{z}}{\partial \mathbf{x}} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) & 0 & 0 \\ 0 & z_2 \cdot (1 - z_2) & 0 \\ 0 & 0 & z_3 \cdot (1 - z_3) \end{bmatrix}$$

backward (řetízkové pravidlo):

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 \\ \vdots \\ \bar{x}_D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) & 0 & 0 \\ 0 & z_2 \cdot (1 - z_2) & 0 \\ 0 & 0 & z_3 \cdot (1 - z_3) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{z}_1 \\ \vdots \\ \bar{z}_D \end{bmatrix}$$

Navíc spousta zbytečného násobení

Příklad: Vektorová funkce sigmoid jako uzel ve výpočetním grafu

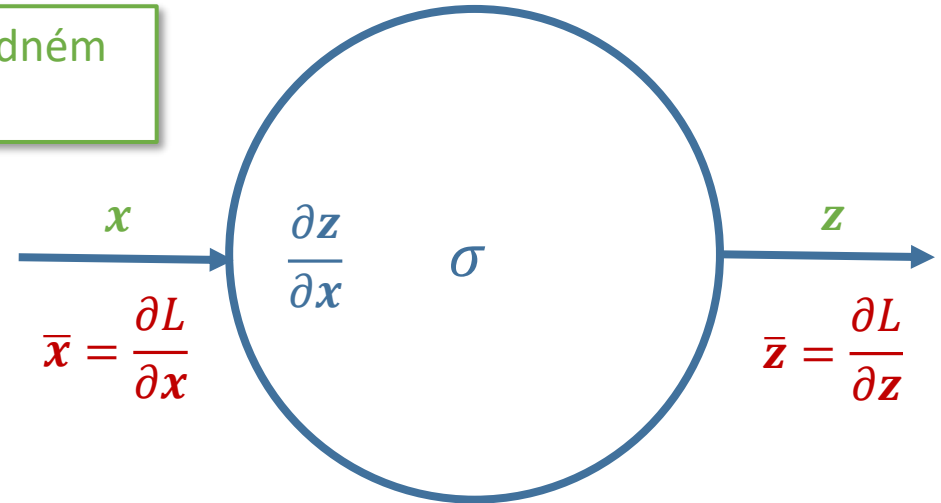
forward:

$$\begin{bmatrix} z_1 \\ \vdots \\ z_D \end{bmatrix} = \sigma \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_D \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} \sigma(x_1) \\ \vdots \\ \sigma(x_D) \end{bmatrix}$$

z_k je závislé pouze na x_k a žádném jiném vstupu

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial z_k}{\partial x_d} = \begin{cases} z_k \cdot (1 - z_k) & k = d \\ 0 & k \neq d \end{cases}$$

backward (řetízkové pravidlo aplikované po prvcích):

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_1 \\ \vdots \\ \bar{x}_D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} z_1 \cdot (1 - z_1) \\ \vdots \\ z_K \cdot (1 - z_K) \end{bmatrix} \odot \begin{bmatrix} \bar{z}_1 \\ \vdots \\ \bar{z}_D \end{bmatrix}$$

Pouze tolik násobení, kolik je prvků vstupu → mnohem efektivnější, přitom ekvivalentní řetízkovému pravidlu s jakobiánem

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{bmatrix} s_{1,1} & s_{1,2} \\ s_{2,1} & s_{2,2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w_{1,1} & w_{1,2} & w_{1,3} \\ w_{2,1} & w_{2,2} & w_{2,3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} \\ x_{2,1} & x_{2,2} \\ x_{3,1} & x_{3,2} \end{bmatrix}$$

$K \times N$ $K \times D$ $D \times N$

lokální gradient (jakobián):

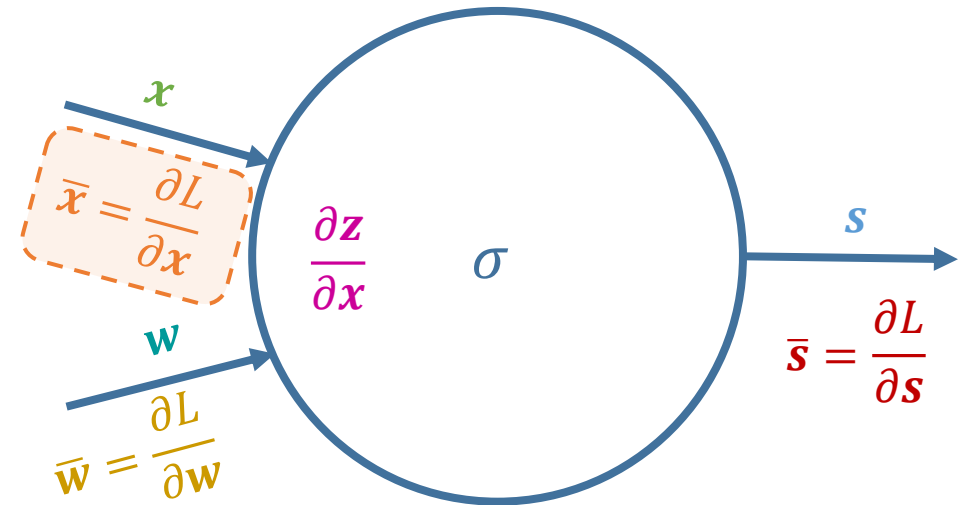
řádky = počet_výstupů = $K \cdot N$

sloupce = počet_vstupů = $(K \cdot D + D \cdot N)$

rozměr jakobiánu = $(K \cdot N) \times (D \cdot N)$

backward (řetízkové pravidlo) na vstup x :

$$\begin{bmatrix} \bar{x}_{1,1} \\ \vdots \\ \bar{x}_{D,N} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial s_{1,1}}{\partial x_{1,1}} & \cdots & \frac{\partial s_{1,1}}{\partial w_{K,D}} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial s_{K,N}}{\partial x_{1,1}} & \cdots & \frac{\partial s_{K,N}}{\partial w_{K,D}} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{s}_{1,1} \\ \vdots \\ \bar{s}_{K,N} \end{bmatrix}$$

- Běžné hodnoty pro neuronové sítě jsou např. $N = 64$, $D = K = 4096$
- Jakobián by pak měl $4096 \cdot 64 \cdot (4096 \cdot 4096 + 4096 \cdot 64) = 4.5 \cdot 10^{12}$ prvků a v paměti při float32 zabíral např. 16640 GB!
- Navíc je spousta prvků v matici nulová $\rightarrow$ zbytečná násobení
- Mechanická aplikace řetízkového pravidla s jakobiánem proto není praktická

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{matrix} \begin{bmatrix} s_{1,1} & s_{1,2} \\ s_{2,1} & s_{2,2} \end{bmatrix} \\ K \times N \end{matrix} = \begin{matrix} \begin{bmatrix} w_{1,1} & w_{1,2} & w_{1,3} \\ w_{2,1} & w_{2,2} & w_{2,3} \end{bmatrix} \\ K \times D \end{matrix} \cdot \begin{matrix} \begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} \\ x_{2,1} & x_{2,2} \\ x_{3,1} & x_{3,2} \end{bmatrix} \\ D \times N \end{matrix}$$

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial s_{k,m}}{\partial x_{d,n}} = \begin{cases} w_{k,d} & \text{pokud } m = n \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$$

hodnoty v m -tém sloupci s závisejí pouze na m -tém sloupci $x \rightarrow$ jinde je gradient nula

backward (řetízkové pravidlo pro $\bar{x}$):

$$\begin{matrix} D \times N & D \times K & K \times N \\ \bar{x} & = & w^T \cdot \bar{s} \end{matrix}$$

↑
aplikujeme $w_{:,d} \cdot \bar{s}_{:,n}$ pro všechny (d, n)

pro každé $\bar{x}_{d,n}$ aplikujeme řetízkové pravidlo pro funkce více proměnných:

$$\begin{aligned} \bar{x}_{d,n} &= \bar{s}_{1,1} \cdot \frac{\partial s_{1,1}}{\partial x_{d,n}} + \dots + \bar{s}_{K,D} \cdot \frac{\partial s_{K,D}}{\partial x_{d,n}} \\ &= \bar{s}_{1,n} \cdot \frac{\partial s_{1,n}}{\partial x_{d,n}} + \dots + \bar{s}_{K,n} \cdot \frac{\partial s_{K,n}}{\partial x_{d,n}} \quad \leftarrow \begin{array}{l} \text{vyškrtnuty} \\ \text{nulové } \frac{\partial s_{k,m}}{\partial x_{d,n}} \end{array} \\ &= \bar{s}_{1,n} \cdot w_{1,d} + \dots + \bar{s}_{K,n} \cdot w_{K,d} \\ &= w_{:,d} \cdot \bar{s}_{:,n} \end{aligned}$$

↑
 d -tý sloupec w krát n -tý sloupec $\bar{s}$

Příklad: Maticové násobení

forward:

$$\begin{bmatrix} s_{1,1} & s_{1,2} \\ s_{2,1} & s_{2,2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w_{1,1} & w_{1,2} & w_{1,3} \\ w_{2,1} & w_{2,2} & w_{2,3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} \\ x_{2,1} & x_{2,2} \\ x_{3,1} & x_{3,2} \end{bmatrix}$$

$K \times N$ $K \times D$ $D \times N$

Jakákoliv proměnná x a gradient na ní $\bar{x} = \partial L / \partial x$ musí mít vždy shodné rozměry!

lokální gradient prvkově:

$$\frac{\partial s_{k,m}}{\partial x_{d,n}} = \begin{cases} w_{k,d} & \text{pokud } m = n \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$$

hodnoty v m -tém sloupci s závisí pouze na m -tém sloupci $x \rightarrow$ jinde je gradient nula

backward (řetízkové pravidlo pro $\bar{x}$):

$$\bar{x} = \bar{w}^T \cdot \bar{s}$$

↑
aplikujeme $w_{:,d} \cdot \bar{s}_{:,n}$ pro všechny (d, n)

backward (řetízkové pravidlo pro $\bar{w}$):

$$\bar{w} = \bar{s} \cdot x^T$$

Reverzní automatické derivování

Autograd

Reverzní automatické derivování

Popsaný způsob zpětné propagace, kdy máme funkci $f: \mathbb{R}^D \rightarrow \mathbb{R}$

$$z = f(x_1, \dots, x_D)$$

která mapuje

- vektor vstupů $\mathbf{x} = [x_1, \dots, x_D]^\top$ ($\mathbf{x}$ mohou být např. parametry klasifikátoru)
- na skalár z (např. hodnota klasifikačního lossu na trénovacím datasetu)

a my opakovanou aplikací řetízkového pravidla zpětně od z k $\mathbf{x}$ počítáme gradient

$$\nabla f(\mathbf{x}) = \left[\frac{\partial f}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial f}{\partial x_D} \right] = \bar{\mathbf{x}}$$

Reverse-mode AD počítá
“jak každý ze vstupů funkce ovlivňuje
její výstupní (skalární) hodnotu?”

se označuje jako **reverzní automatické derivování**

- Reverse-mode automatic differentiation
- https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation
- Funkce f může být libovolně složitá, musí ovšem být složena ze základních diferencovatelných operací, u nichž umíme spočítat zpětný průchod řetízkovým pravidlem

Implementace reverzního automatického derivování

- **Problém: jak budeme reprezentovat výpočetní graf?**
- Existuje mnoho různých implementací
- **Deklarativní způsob**
  - např. Google tensorflow v1
  - nejprve sestavíme výpočetní graf z připravených bloků ve frameworku
  - poté voláme s konkrétními daty
  - graf se po vytvoření už nemění

```
# Create model
def neural_net(x):
    # Hidden fully connected layer with 256 neurons
    layer_1 = tf.add(tf.matmul(x, weights['h1']), biases['b1'])
    # Hidden fully connected layer with 256 neurons
    layer_2 = tf.add(tf.matmul(layer_1, weights['h2']), biases['b2'])
    # Output fully connected layer with a neuron for each class
    out_layer = tf.matmul(layer_2, weights['out']) + biases['out']
    return out_layer
```

```
# Construct model
logits = neural_net(X)
prediction = tf.nn.softmax(logits)

# Define loss and optimizer
loss_op = tf.reduce_mean(tf.nn.softmax_cross_entropy_with_logits(
    logits=logits, labels=Y))
optimizer = tf.train.AdamOptimizer(learning_rate=learning_rate)
train_op = optimizer.minimize(loss_op)

# Evaluate model
correct_pred = tf.equal(tf.argmax(prediction, 1), tf.argmax(Y, 1))
accuracy = tf.reduce_mean(tf.cast(correct_pred, tf.float32))

# Initialize the variables (i.e. assign their default value)
init = tf.global_variables_initializer()

# Start training
with tf.Session() as sess:

    # Run the initializer
    sess.run(init)

    for step in range(1, num_steps+1):
        batch_x, batch_y = mnist.train.next_batch(batch_size)
        # Run optimization op (backprop)
        sess.run(train_op, feed_dict={X: batch_x, Y: batch_y})
```

Implementace reverzního automatického derivování

- **Problém: jak budeme reprezentovat výpočetní graf?**
- Existuje mnoho různých implementací
- **Imperativní způsob**
  - např. PyTorch nebo tensorflow v2, tzv. eager mode
  - Každá proměnná (např. váhová matice klasifikátoru) je speciální objekt
  - Při jakékoliv operaci nad proměnnou (např. sčítání, násobení, umocňování atd.) v **dopředném průchodu** si uložíme informaci, co se stalo, které proměnné byly vstupy a které výstupy a jak bude vypadat zpětný průchod
  - **Zpětný průchod** zavoláme, kdy potřebujeme a dostaneme zpět **gradients**
  - graf vzniká “za pochodu”

$s = f(a, b)$

```
a = torch.tensor([2., 3.], requires_grad=True)
b = torch.tensor([6., 4.], requires_grad=True)
q = 3*a**3 - b**2
s = q.sum()
```

```
s.backward()
```

```
a.grad, b.grad
```

```
(tensor([36., 81.]), tensor([-12., -8.]))
```

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0
```

Každá proměnná v grafu bude objekt třídy `Var`, který uchovává:

`value` ... svojí hodnotu, např. váhová matice

`children` ... odkaz na potomky v grafu jako seznam

```
def __add__(self, other):
    return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
```

```
def __mul__(self, other):
    return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
```

```
def sin(self):
    return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])
```

```
def calc_grad(self, grad=1):
    self.grad += grad
    for coef, child in self.children:
        child.calc_grad(grad * coef)
```

Třída `Var` přepisuje metody operací jako sčítání, násobení, apod.

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
```

```
    def __init__(self, value, children=None):  
        self.value = value  
        self.children = children or []  
        self.grad = 0
```

```
    def __add__(self, other):  
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])
```

Přepíšeme např. operátor násobení

```
    def __mul__(self, other):  
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])
```

```
    def sin(self):  
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)
```

```
    def calc_grad(self, grad=1):  
        self.grad += grad  
        for coef, child in self.children:  
            child.calc_grad(grad * coef)
```

Druhý potomek je `other` a jeho
lokální gradient je hodnota `self`

První potomek je `self` a jeho
lokální gradient je hodnota `other`

Nová hodnota je součin `self` a `other`

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        self.grad += grad
        for coef, child in self.children:
            child.calc_grad(grad * coef)
```

Zpětná propagace spočívá v rekurzivním procházení grafu a u každého potomka aplikaci řetízkového pravidla

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        self.grad += grad
        for coef, child in self.children:
            child.calc_grad(grad * coef)
```

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

```
# Example:  $f(x, y) = x * y + \sin(x)$ 
x = Var(2)
y = Var(3)
f = x * y + x.sin()

# Calculation of partial derivatives
f.calc_grad()

print("f =", f.value)           # f = 6.909297426825682
print("∂f/∂x =", x.grad)       # ∂f/∂x = 2.5838531634528574
print("∂f/∂y =", y.grad)       # ∂f/∂y = 2
```


Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

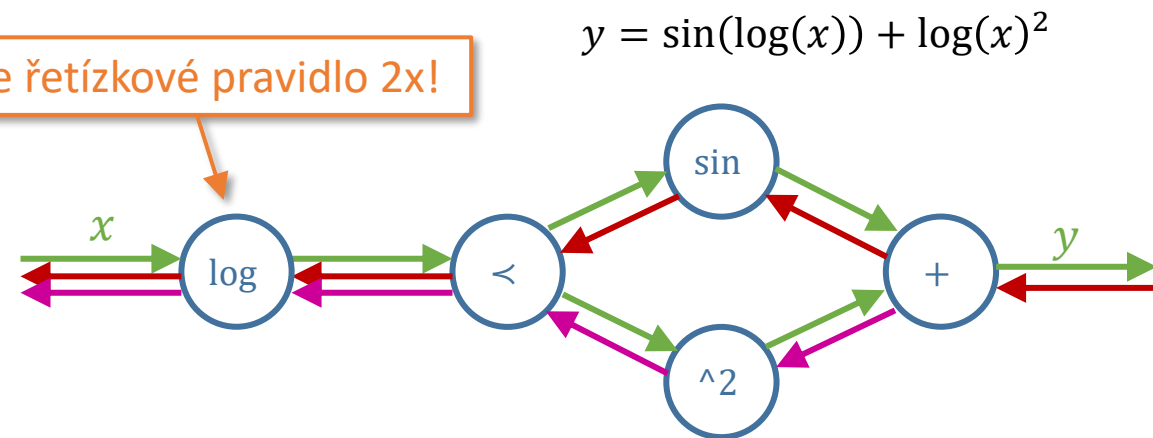
    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        self.grad += grad
        for coef, child in self.children:
            child.calc_grad(grad * coef)
```

Zde řetízkové pravidlo 2x!


```
def calc_grad(self, grad=1):
    self.grad += grad
    for coef, child in self.children:
        child.calc_grad(grad * coef)
```

Graf se prochází depth-first a pokud se nějaká proměnná vyskytuje vícekrát, bude se vícekrát i volat její backward a celý její pod-strom

Problém

Řetízkové pravidlo může být výpočetně náročné pro velké matice → chceme počítat max. jednou

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

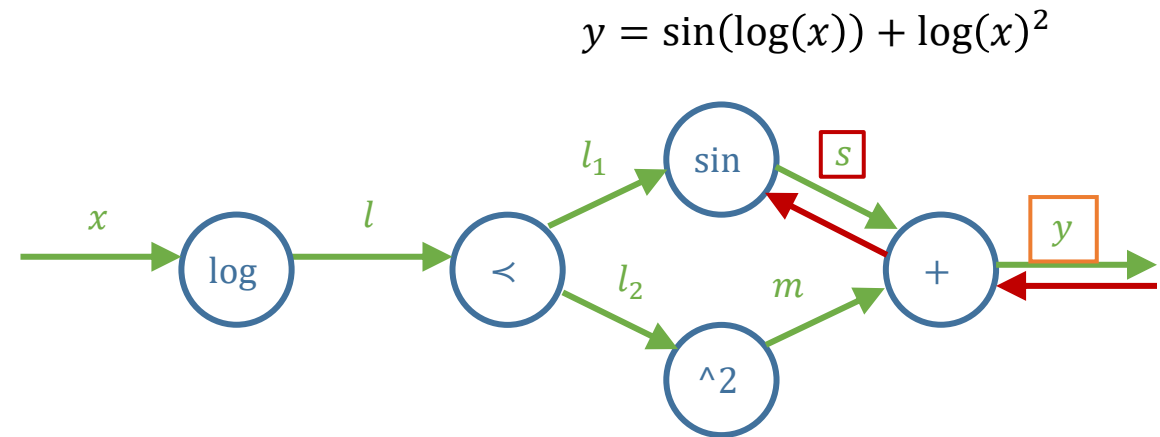
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\leftarrow$
variables = [x, l, l₁, l₂, s, m, y]

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

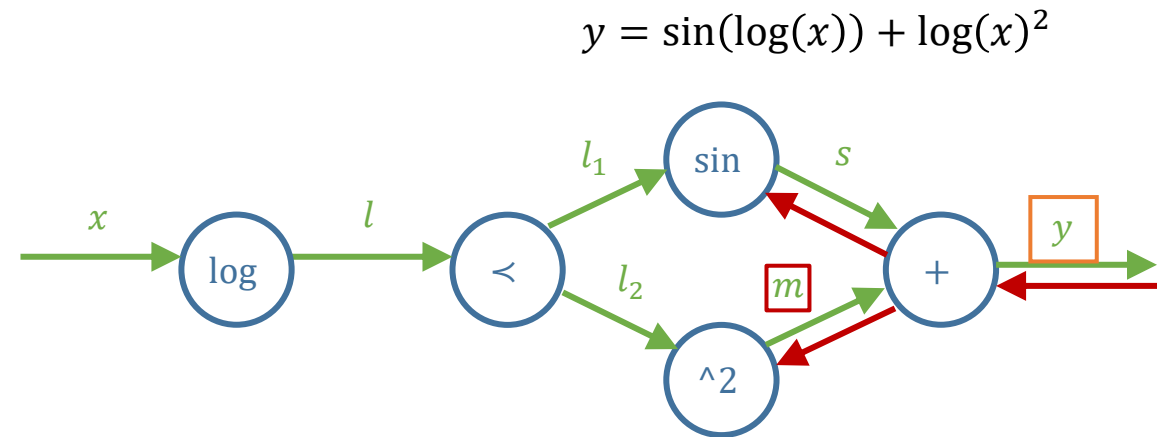
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\leftarrow$
`variables = [x, l, l1, l2, s, m, y]`

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

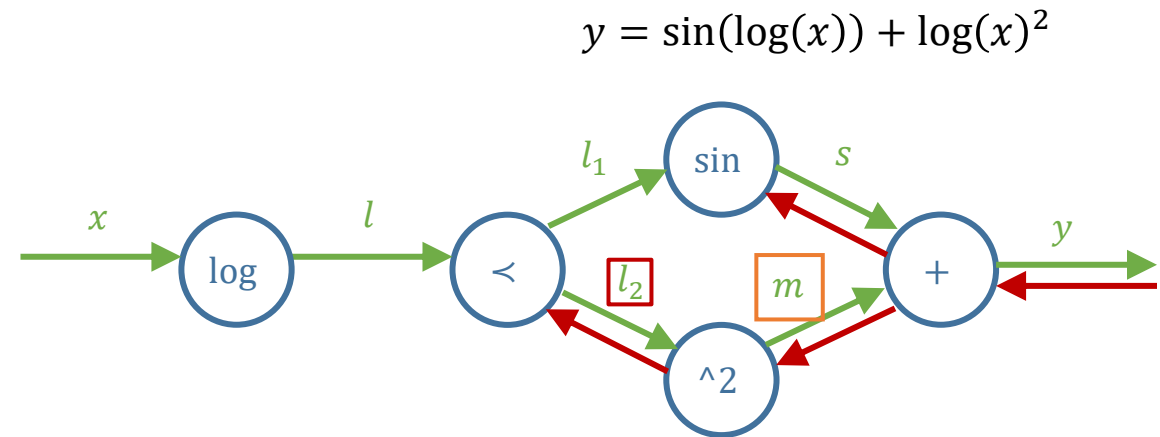
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\leftarrow$
variables = [x, l, l₁, l₂, s, m, y]

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

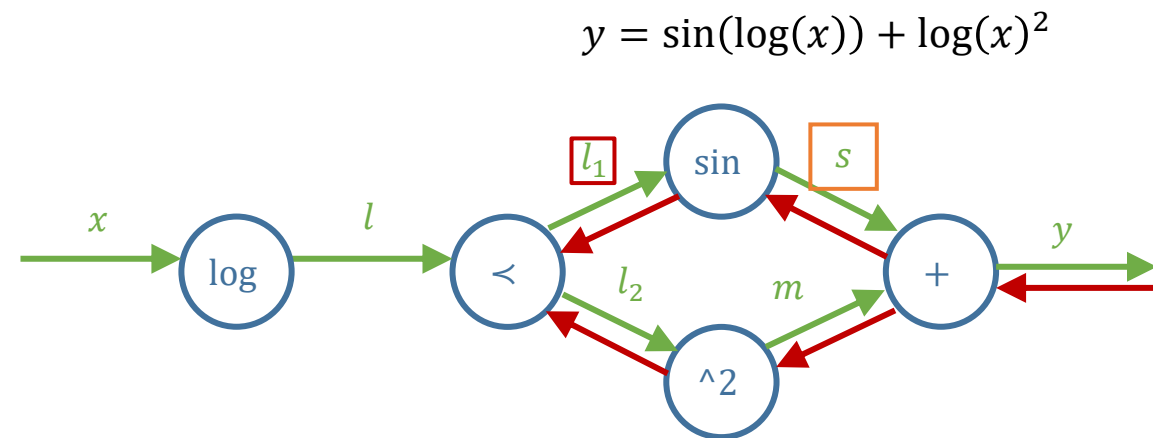
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\leftarrow$
variables = $[x, l, l_1, l_2, s, m, y]$

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

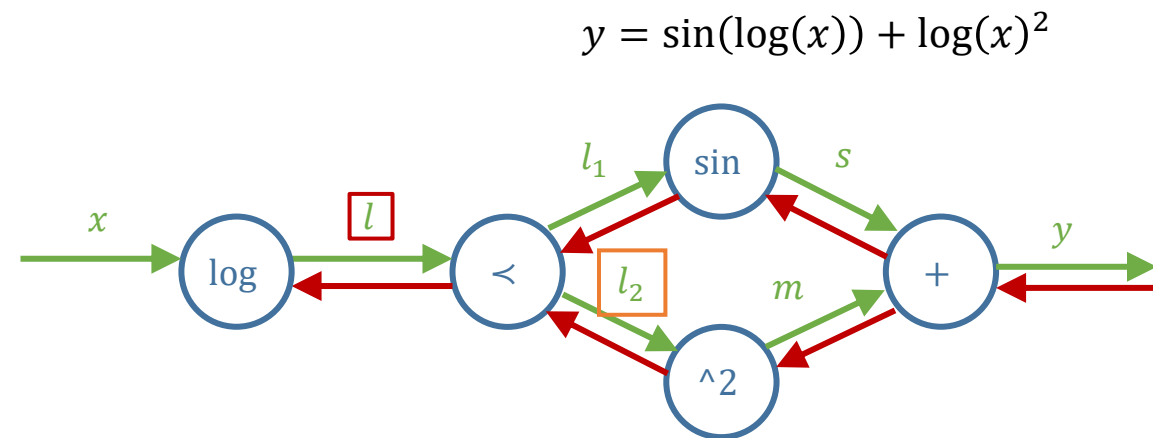
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\leftarrow$
variables = $[x, l, l_1, l_2, s, m, y]$

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

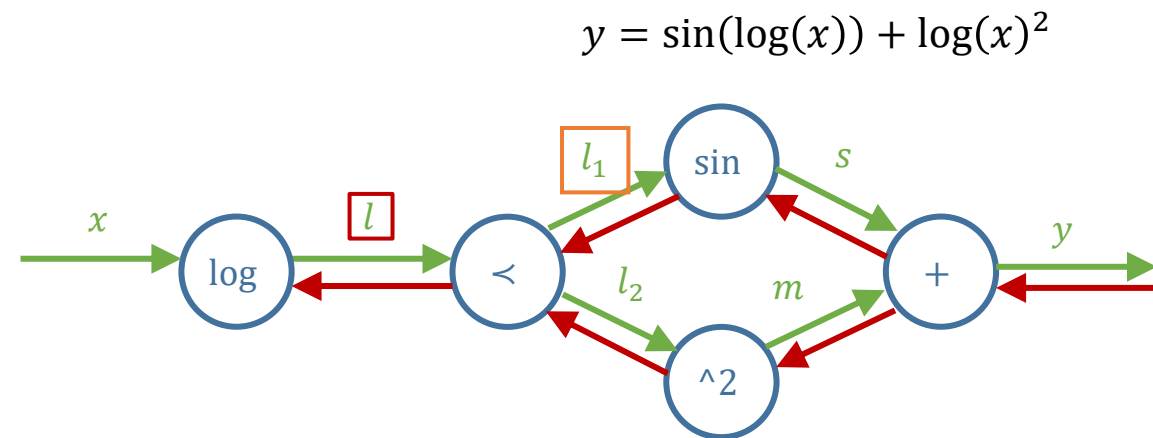
```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```


$\text{variables} = [x, l, l_1, l_2, s, m, y]$

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

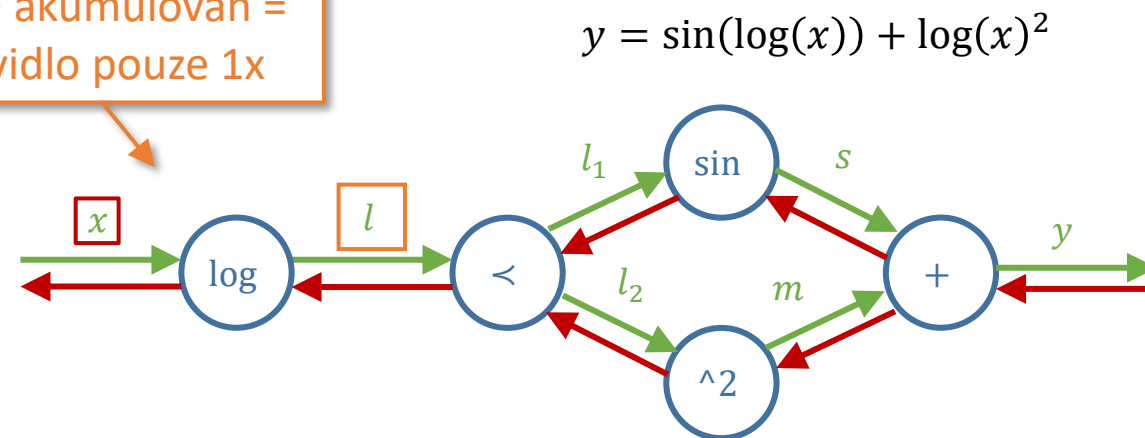
    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```

Gradient plně akumulován =
řetězkové pravidlo pouze 1x

$\leftarrow$
variables = x, l, l_1, l_2, s, m, y

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

V PyTorch se seznam postupně tvoří během dopředného průchodu a označuje se jako gradient tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Imperativní reverzní automatické derivování v Pythonu

```
class Var:
    def __init__(self, value, children=None):
        self.value = value
        self.children = children or []
        self.grad = 0

    def __add__(self, other):
        return Var(self.value + other.value, [(1, self), (1, other)])

    def __mul__(self, other):
        return Var(self.value * other.value, [(other.value, self), (self.value, other)])

    def sin(self):
        return Var(math.sin(self.value), [(math.cos(self.value), self)])

    def calc_grad(self, grad=1):
        variables = self.topologically_sorted_list_of_graph_variables()
        for var in reversed(variables):
            for coef, child in var.children:
                child.grad += coef * var.grad # no recursion
```

Implementace třídy Variable
bude náplní cvičení

Jiná možnost je sestavit seznam rekurzivním
procházením atributů children

$variables = [x, l, l_1, l_2, s, m, y]$

V PyTorch se seznam postupně tvoří během
dopředného průchodu a označuje se jako gradient
tape, pro tutorial viz [Google colab notebook](#)

Příklad:

https://en.wikipedia.org/wiki/Automatic_differentiation#Python

Závěr

Zpětná propagace a řetízkové pravidlo

- Zpětná propagace je způsob, jak u libovolně složité diferencovatelné funkce $f: \mathbb{R}^D \rightarrow \mathbb{R}$

$$z = f(x_1, \dots, x_D)$$

získat gradient

$$\nabla z = \left[\frac{\partial z}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial z}{\partial x_D} \right]$$

- Pokud lze funkci rozdělit na jednodušší diferencovatelné bloky

$$z = f(g(x_1, \dots, x_D))$$

pak spočívá v opakované aplikaci řetízkového pravidla

$$\frac{\partial z}{\partial x} = \frac{\partial z}{\partial g} \cdot \frac{\partial g}{\partial x}$$

odchozí_gradient = příchozí_gradient x lokální_gradient

v každém uzlu výpočetního grafu, tzv. reverzním automatickým derivováním

Funkce $y = f(x)$ a její derivace v závislosti na rozměrovosti

$$x \in \mathbb{R}, y \in \mathbb{R}$$

derivace je **jednorozměrná**, tj.

$$\frac{dy}{dx} = \mathbb{R}$$

Jak se změní y , pokud o trochu změníme x

$$x \in \mathbb{R}^D, y \in \mathbb{R}$$

derivace je **gradient**, tj.

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \mathbb{R}^D$$

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \left[\frac{\partial y}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial y}{\partial x_D} \right]$$

Jak se změní y , pokud o trochu změníme d -tý prvek vstupu x_d - pro všechna d

$$x \in \mathbb{R}^D, y \in \mathbb{R}^K$$

derivace je **jakobián**, tj.

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \mathbb{R}^{K \times D}$$

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \begin{bmatrix} \frac{\partial y_1}{\partial x_1} & \cdots & \frac{\partial y_1}{\partial x_D} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial y_K}{\partial x_1} & \cdots & \frac{\partial y_K}{\partial x_D} \end{bmatrix}$$

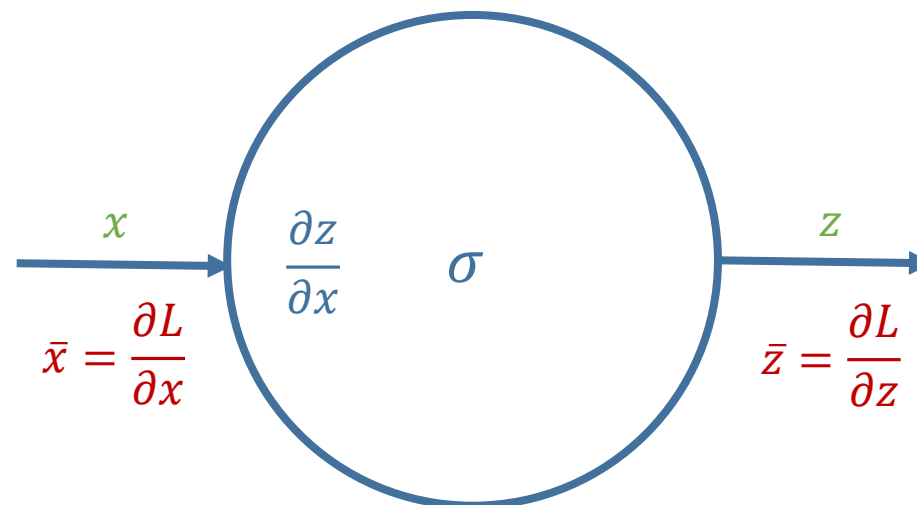
Jak se změní k -tý výstup y_k , pokud o trochu změníme d -tý vstup x_d - pro všechny dvojice (k, d)

Funkce jako uzel ve výpočetním grafu

```
class Sigmoid(Function):
```

```
    @staticmethod
    def forward(x: float): # zatím pouze skalary
        z = 1 / (1 - math.exp(-x))
        cache = z,
        return z, cache
```

```
    @staticmethod
    def backward(dz: float, cache: tuple):
        z, = cache
        dx = dz * z * (1 - z) # retizkove pravidlo
        return dx
```


zpětný průchod je řetízkové pravidlo

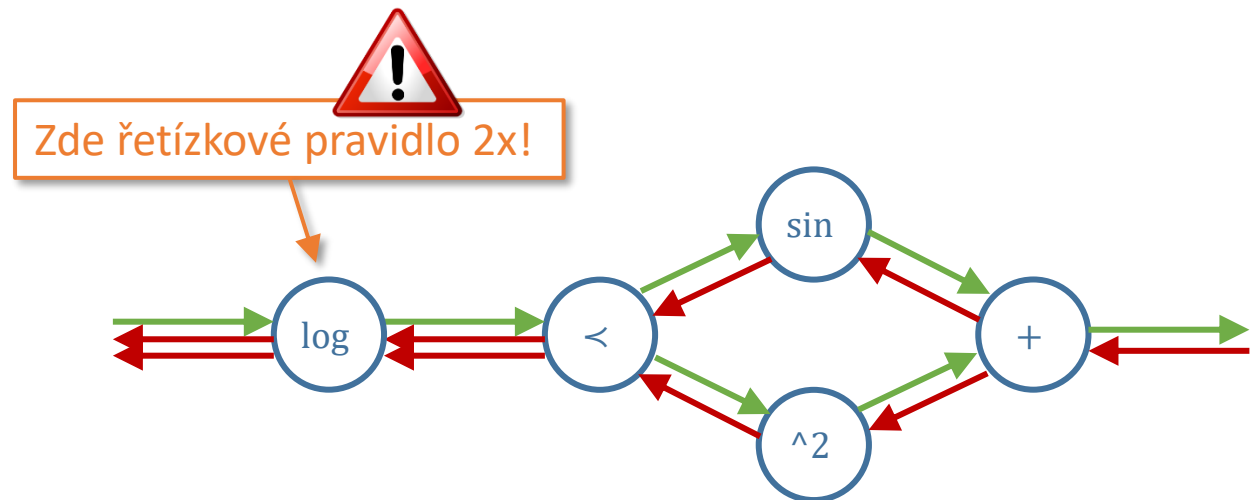
$$\frac{\partial L}{\partial x} = \frac{\partial L}{\partial z} \cdot \frac{\partial z}{\partial x}$$

Každá funkce, kterou chceme použít jako stavební blok, musí mít definovaný

dopředný průchod

zpětný průchod

Řetízkové pravidlo volat pro každý uzel právě jednou

S topologickým řazením gradient plně akumulován = řetízkové pravidlo pouze 1x

